

Een Vernieuwd Registratiesysteem voor paarden

Afstudeerscriptie

Mariska Oostland
Hippisch Bedrijfskunde
4 november 2014
CAH Vilentum Dronten
Afstudeer docent: G.W. Stoffer

Een vernieuwd Registratiesysteem voor paarden

Hoe zou de overheid het huidige registratiebeleid voor paarden kunnen aanpassen om de transparantie te vergroten en de Hippische sector te versterken?

Naam student:

Opleiding:

Plaats:

Datum:

Begeleider:

M.A. Oostland

**CAH Dronten, Hippische Bedrijfskunde
Dronten**

4 november 2014

Dhr. G.W. Stoffer

De Drieslag 1

8251 JZ Dronten

Voorwoord

Deze scriptie gaat over het registratiebeleid voor paarden. Er wordt een beschrijving gegeven van de problemen en tekortkomingen van het huidige registratiebeleid. Daarnaast wordt met deze scriptie onderzocht hoe het huidige registratiebeleid verbeterd zou kunnen worden. Hierbij zal rekening worden gehouden met meningen vanuit de maatschappij en de paardensector.

Het afgelopen jaar is de paardensector regelmatig negatief in het nieuws geweest, onder andere tijdens het paardenvleesschandaal, door malafide paardenhandel en door onduidelijkheid over het eigendom van een paard. Een duidelijk en meer uitgebreid registratiesysteem zou veel problemen kunnen voorkomen en de sector versterken.

De keuze voor dit onderwerp is ontstaan toen ik er over na dacht om een scriptie te schrijven over het paardenvleesschandaal of over de risico's en gevolgen van de uitbraak van een besmettelijke paardenziekte. Tijdens het inlezen in beide onderwerpen kwam ik er achter dat beide onderwerpen iets gemeen hebben. De (onvolledige) manier waarop paarden geregistreerd worden heeft een belangrijke bijdrage in zowel het paardenvleesschandaal als in de kans op de uitbraak van een besmettelijke paardenziekte en de gevolgen hiervan. Hierdoor kwam ik tot de conclusie dat het voor de sector van belang is om te onderzoeken of het registratiebeleid aangepast zou kunnen worden. Persoonlijk was ik altijd tegen een aanvullende manier van registreren waarbij ik mezelf en de stallingslocatie van mijn paard zou moeten registreren. Redenen hiervoor waren onder andere de inbreuk op privacy en mogelijke paardenbelasting. Dit onderzoek heeft mij doen inzien dat het registreren van een paard toch erg belangrijk is.

Voor de totstandkoming van dit verslag wil ik mijn afstudeerbegeleider Gert Wim Stoffer bedanken voor zijn adviezen en begeleiding. Daarnaast gaat mijn dank uit naar alle respondenten op mijn enquête zonder wie ik dit onderzoek niet had kunnen uitvoeren.

Samenvatting

Begin 2011 gaf Henk Bleker namens het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aan dat hij graag ziet dat de paardensector met een plan komt voor een nieuw identificatie en registratiesysteem voor paarden in Nederland. Dit systeem zou zich moeten richten op een centrale registratie van de houders of eigenaren van paarden. Dit systeem zou door de sector zelf opgezet moeten worden, bij voorkeur door de Sectorraad paarden. Het oude registratiesysteem waarin alleen de gegevens van het paard geregistreerd worden zou niet meer voldoen.

Problemen met het huidige registratiesysteem:

- Gegevens worden door verschillende stamboeken verzameld en in verschillende databases verwerkt. Niet alle databases worden even goed bijgehouden. Sommige paarden staan niet in de database en er staan paarden in de database die zijn overleden of geëxporteerd.
- Paardenbezitters hebben geen bewijs van eigendom.
- Het medicijngebruik van paarden wordt niet of niet voldoende bijgehouden, dit vormt een risico voor de volksgezondheid.
- Wanneer een paard is afgekeurd door de verzekering dan wordt dit niet geregistreerd, deze paarden worden als gezond doorverkocht.
- Bij de uitbraak van een ziekte is het niet bekend waar paarden zich bevinden en is het ook niet mogelijk contact op te nemen met de eigenaren. Hierdoor zijn de gevolgen van een uitbraak veel groter.
- Het moeilijk op dierwelzijn te controleren omdat het onduidelijk is wie de eigenaar van een paard is, is het niet duidelijk wie aangesproken kan worden op de gezondheid van het dier.
- Het is onduidelijk hoeveel paarden er in Nederland zijn, hierdoor is het ook moeilijk voor overheden/gemeenten om in hun beleid of landschapsinrichting rekening te houden met paarden.
- Nederland loopt in zijn beleid achter op andere Europese landen.

Bij alle andere landbouwhuisdieren en bij honden is het verplicht om je als houder van een dier te registreren. Bij voertuigen is de registratie van eigenaren al jaren verplicht. In een aantal Europese landen is de registratie van de eigenaar of houder al wel verplicht. Zo zijn paarden eigenaren in België, Zwitserland en Frankrijk verplicht zich te registreren in een centrale database. In Ierland wordt de locatie waar paarden gehouden worden geregistreerd.

Mogelijke vernieuwingen voor het Nederlandse beleid zijn:

1. De verplichtte registratie van de eigenaar van het paard.
2. De verplichtte registratie van de houder van het paard.
3. De verplichtte registratie van de locatie van het paard.
4. De registratie van afgekeurde paarden in de database en/of paspoort.
5. De registratie van (erfelijke) gebreken in de database en/of paspoort.

Uit de afgenomen enquête blijkt dat meer dan 90% van de paardeneigenaren die de enquête hebben ingevuld voorstander is van het invoeren van een vernieuwd registratiesysteem, waarbij de eigenaar of houder van een paard geregistreerd wordt. Vanuit de paardensector blijkt de voorkeur uit te gaan naar de registratie van de eigenaar van een paard ten opzichte van de registratie van de houder of locatie. Over de registratie van medische en erfelijke gegevens over het paard zijn de meningen verdeeld. Het grootste nadeel dat paardeneigenaren in de registratie van de eigenaar of houder zien zijn de hoge kosten die dit met zich mee zouden kunnen brengen. Zij willen niet te hoge kosten betalen voor de registratie en de wijzigingen die hierin moeten worden doorgevoerd bij verkoop of

verplaatsing van het paard. Ook bestaat er de angst voor paardenbelasting. Paardeneigenaren die tegen registratie zijn zien dit als hun meest belangrijke reden.

De paardensector staat dus wel open voor de vernieuwing van het registratiesysteem. De overheid vond het gewenst dat een vernieuwd registratiesysteem zou worden ontwikkeld door de Sectorraad paarden. Een verplichting tot registratie vanuit de overheid zal echter het meeste effect hebben. De database zou wel in samenwerking met de Sectorraad kunnen worden opgericht. De registratie van de eigenaar van het paard samen met de stallinglocatie heeft de meeste voordelen en heeft de voorkeur van paardenhouders ten opzichte van de registratie van houders.

Summary

At the beginning of 2011 Henk Bleker (ex)secretary of the Ministry of Economic Affairs, Agriculture and Innovation, announced that he would like to see that the horse sector comes up with a plan for a new identification and registration system for horses in the Netherlands. This system should focus on a central registration database for keepers or owners of horses in the Netherlands. This system should preferably be created by the Sector Council (Sectorraad Paarden). The old registration system which only registers data about the horses would no longer satisfy.

Problems with the current registration system:

- There is no central database and not all databases are equally well maintained. Some horse are not in the database and some horse are while they have passed away or have been exported.
- Owners don't have proof of ownership.
- The use of medication is not always recorded properly.
- Ill horses are sold as healthy, because their illness is not registered.
- When an infectious disease breaks out, it is not known where the horses are and the owners cannot be contacted.
- It is hard to monitor animal welfare because it is not known who owns which horse.
- It is not known how many horses there are in the Netherlands, this makes it hard for the government and municipalities to adjust policy accordingly.
- The Netherlands is behind on other European countries in its policy.

For all other farm animals and dogs the keepers of the animals are already obliged to register. In some European countries it is already required for horse owners to register themselves. In Belgium, Switzerland and France owners are required to register in a central database. In Ireland the location where horses are kept must be registered.

Potential innovations for the Dutch policy are:

1. The registration of the owner of the horse.
2. The registration of the holder of the horse.
3. The registration of the location of the horse.
4. The registration of horses which can no longer be used for riding according to the insurance.
5. The registration of (genetic) defects of the horse in the database, and / or passport.

The conducted survey shows that more than 90% of horse owners that have filled in the survey, are in favour of the introduction of an updated registration system, whereby the owner or keeper of a horse is registered. The preference goes out to the registration of the owner of a horse, instead of the registration of the holder. On the registration of medical and genetic data of the horse, the opinions are divided. The biggest drawbacks that horse owners have against registration are the costs of the registration and the fear for horse tax.

The horse industry is willing to accept a new a new registration system. The government thought it desirable that a renewed registration system would be developed by the Sector Council (Sectorraad Paarden). However an obligation to register by the government will have the most effect. The database could be established in collaboration with the Sector Council. The Registration of the owner of the horse along with the location of the horse has the most advantages and is the preferred option when compared to the option to register the holders.

Inhoud

Samenvatting.....	4
Summary	6
Inleiding.....	9
Probleemstelling en methodiek	10
1. Het huidige identificatie en registratie beleid	12
1.1 Waarom identificeren en registreren?	12
1.2 De wetten en regels met betrekking tot registratie en identificatie.....	13
1.3 Te registreren gegevens.....	14
1.4 Het opstellen, uitvoeren en controleren van het beleid	14
1.5. De paspoort uitgevende instanties	15
2. Beperkingen van het huidige registratiebeleid	16
2.1 Meerdere databases met onvolledige informatie	16
2.2 Wie is de eigenaar van een paard?	17
2.3 Paardenvlees en Volksgezondheid	18
2.4 Malafide paardenhandel (afgekeurde) paarden	20
2.5 Fraude met chip en paspoort	20
2.6 Verspreiding van ziektes.....	21
2.7 Informatie over gezondheid	21
2.8 Dierenwelzijn	22
2.9 Landschapsinrichting en samenleving.....	22
2.10 Nederland paardenland.....	23
3. Registratie binnen andere sectoren	24
3.1 Landbouwhuisdieren	24
3.2 Huisdieren	25
3.3 Voertuigen	25
4. Registratie buitenland	27
4.1 Landen binnen de Europese Unie	27
4.1.1 Frankrijk.....	27
4.1.2 België	27

4.1.2 Ierland	28
4.2 Landen Buiten de Europese Unie	28
4.1.1 Zwitserland	28
4.1.2 West Australie	29
4.1.3 USA	30
4.3 Toepassing op beleid Nederland	31
5. Nieuw beleid en zijn mogelijkheden	32
5.1 Vernieuwd beleid volgens de overheid	32
5.2 Mogelijke onderdelen nieuw systeem	33
5.2.1 Registratie eigenaar	33
5.2.2 Registratie houder	34
5.2.3 Registratie locatie	34
5.2.4 Registratie afgekeurd paard	34
5.2.5 Registratie erfelijke gebreken	34
5.3 Mogelijke vormgeving nieuw systeem	34
5.4 Wie gaat een nieuw beleid doorvoeren?	35
5.5 Wat gaat dit de paardenbezitters kosten?	36
6. Draagvlak nieuw beleid	37
6.1 Paardenbezitters	37
6.2 Stamboeken en Verenigingen	41
6.3 Publiek	42
6.4 Dierenbescherming ..	43
6.5 Overheid	43
7. Conclusie	44
8. Advies	46
9. Discussie	48
Bronvermelding	49
Bijlage	54
Bijlage 1 Schriftelijke Rapportage Checklist	54
Bijlage 2 Resultaten uit enquête	56
Bijlage 3 Toestemmingsformulier afstudeerwerkstuk	60

Inleiding

3 april 2014 werd dressuurpaard Vingino 'gestolen' door zijn eigenaresse. Het paard dat al enkele jaren in training stond bij Olympisch kaderruitser Tommy Visser en bij hem gestald was is met geweld uit zijn stal onttrokken (Zaagsma, 2014). Daders waren een groep mannen die werden aangestuurd door Margriet van Beelen, de eigenaresse van het paard. De eigenaresse was van plan het paard te verkopen. Volgens Tommy Visser is het paard echter deels van hem. Dit is afgesproken maar nooit ergens geregistreerd, een paard op naam laten zetten is mogelijk maar vormt geen bewijs van eigendom. Het paard heeft een geschatte waarde van enkele miljoenen. De rechter moet in deze zaak nog een uitspraak doen.

In 2013 werd tijdens het paardenvleeschandaal duidelijk dat de veiligheid van paardenvlees niet te garanderen is (Timmer, 2013). Paarden kunnen medicamenten toegediend krijgen die voor mensen schadelijk zijn. Deze medicatie hoeft alleen in het paspoort van een paard te worden vastgelegd, maar niet alle dierenartsen schrijven behandelingen in het paspoort op. Bovendien zijn paspoorten fraudegevoelig. Zo werd in 2012 tijdens een zoektocht naar een slachthuis en handelsbedrijf, een grote hoeveelheid valse paspoorten aangetroffen.

In Australië brak in 2007 Equine Influenza uit (Sectorraad Paarden, 2011). Naar schatting werden meer dan 100.000 paarden besmet en kwamen de totale kosten uit op meer dan een miljard dollar. Paardenraces moesten worden afgezegd, paarden mochten niet verplaatst worden en konden ook niet geëxporteerd worden. Gevreesd wordt dat een soortgelijke situatie in Nederland kan ontstaan bij uitbraak van Afrikaanse Paardenpest of het West Nile virus. Doordat het niet bekend is waar paarden zich bevinden en wie de eigenaar is, is het lastig te achterhalen waar een uitbraak is begonnen en welke paarden het grootste risico op besmetting lopen.

Bovenstaande problemen geven de sector een slecht imago en kunnen (volgens de overheid) mogelijk worden opgelost of verkleind door de invoering van een nieuw of aangepast registratiesysteem voor paarden. Waarbij in elk geval de eigenaar of houder, de stallingslocatie en eventueel de medische gegevens van een paard verplicht worden geregistreerd in een database. Momenteel is het enkel verplicht om een paard te laten chippen en een paspoort aan te vragen (Eurlex, 2008). In het paspoort worden voornamelijk uiterlijke kenmerken beschreven om het paard te identificeren. Een paard kan bij verschillende stamboeken of sportorganisaties geregistreerd worden waardoor er meerdere databases aanwezig zijn en er geen overzichtelijk systeem is. In verschillende andere Europese landen is de regelgeving met betrekking tot paarden al uitgebreid (Livestock Health and Pest Authorities, 2014). Ook voor vee is het registratiebeleid al veel uitgebreider en is de houder van de dieren en de stallingslocatie bekend. (Ministerie voor economische zaken, 2014) Voor paarden moet dit ook mogelijk zijn.

Begin 2010 gaf het ministerie al aan dat het graag ziet dat de paardensector met een plan komt voor een nieuw identificatie en registratie systeem voor paarden in Nederland. Het plan en de coördinatie van de uitvoering zou moeten komen vanuit de Sectorraad Paarden (Vereniging eigen paard, 2009). Deze stelde een plan op gericht op de huidige databanken van de stamboeken en de KNHS. Deze zouden geactualiseerd worden en worden bijgehouden (Sectorraad Paarden 2010). In 2011 gaf toenmalig staatssecretaris Henk Bleker aan dat de ideeën van de Sectorraad Paarden te vrijblijvend zijn (Bleker, 2011). De overheid heeft hierop aangegeven zelf met verplicht Identificatie en Registratie systeem te komen (Nederlands Hippisch Kenniscentrum, 2011). Intussen is het registratie systeem nog ongewijzigd.

Probleemstelling

Het centrale probleem dat in deze scriptie behandeld zal worden is dat het huidige registratiesysteem onvolledig en onoverzichtelijk is, waardoor er geen duidelijk overzicht is op de paardensector. Deze scriptie zal daarom onderzoeken wat er aan het registratiesysteem veranderd kan worden om de transparantie van de sector te vergroten en hiermee de Hippische sector te versterken.

Hoofdvraag

Hoe zou de overheid het huidige registratiebeleid voor paarden kunnen aanpassen om de transparantie te vergroten en de Hippische sector te versterken?

Deelvragen

1. Wat is het huidige registratie en identificatiebeleid voor paarden?
2. Waarom moet het huidige beleid worden aangepast?
3. Welke nieuwe of aanvullende manieren van registratie zijn er mogelijk?
4. Wat is het draagvlak voor een nieuw beleid?
5. Welk registratiesysteem zou het imago van de sector verbeteren?
6. Hoe is het registratiebeleid voor paarden in andere landen van de Europese Unie geregeld in vergelijking met Nederland.

Doelstelling

Het opstellen van een beleidsvoorstel voor de overheid, waarin een vernieuwd registratiesysteem voor paarden wordt aanbevolen.

Doelgroep

Deze scriptie is geschreven voor twee groepen. Allereerst de Overheid die graag ziet dat het registratiebeleid voor paarden wordt aangepast, om een beter overzicht te krijgen op de paardensector. Deze scriptie is ook bedoeld voor de paardensector. Door een verbeterd registratiesysteem zou een beter imago kunnen ontstaan en een slecht imago (door paardenvlees schandaal, uitbraak ziektes) voorkomen kunnen worden. Daarnaast komt er voor de sector meer duidelijkheid over wie de eigenaar van een paard is en wat de gezondheid van een dier is.

Relevantie

In de veehouderij is het al jaren verplicht dat de houder van een dier geregistreerd is in een centrale database. Voor paarden is dit nog niet verplicht. Dit zit er echter wel aan te komen. Al in 2010 werd door Henk Bleker van het Ministerie van Economische Zaken aangegeven dat de overheid graag zou zien dat de paardensector regelt dat de houder of eigenaar van een paard zich registreert. Deze scriptie zou de paardensector duidelijk kunnen maken wat het belang is van een dergelijke registratie. Ook zal het duidelijk maken welke problemen een dergelijke registratie kan veroorzaken en hoe deze problemen omzeild kunnen worden. Daarnaast zal het de overheid duidelijk maken welke manier van registratie voor paardeneigenaren de voorkeur heeft. Tot slot zal ook een advies gegeven worden over hoe en door wie een nieuw registratiesysteem uitgevoerd zou kunnen worden.

Methodiek

De hoofd en deelvragen vormen de rode draad binnen deze scriptie en geven de onderzoeksrichtingen aan. De hoofdstukken zijn dan ook aan de hand van de deelvragen opgesteld. Deze scriptie richt zich voornamelijk over het registratiebeleid in Nederland. Wel wordt bekeken hoe de registratie van paarden in andere landen er uit ziet. De scriptie richt zich op het registratiebeleid voor paarden maar daarnaast zal er wel gekeken worden of de paardensector bepaalde regelgeving uit andere sectoren kan overnemen. Deze scriptie zal niet uitgebreid stil staan bij de kosten van de invoering van een nieuw registratiebeleid. De haalbaarheid van het registeren van de eigenaar van elk paard in Nederland zal wel in overweging worden genomen, maar niet uitgebreid worden onderzocht.

Voor deze scriptie zal er allereerst worden gekeken naar de huidige stand van zaken. Wat is de huidige wijze van registratie en identificatie van paarden? Daarnaast wordt er gekeken naar alle betrokken instanties. Bovengenoemde informatie zal worden gezocht in internetbronnen, beleidsstukken. Vervolgens zal bekeken worden wat er is mis is met het huidige registratiebeleid en waarom deze aangepast moet worden. Deze informatie zal gezocht worden in nieuwsberichten, beleidsstukken, artikelen en internetbronnen.

Daarna wordt in internetbronnen en beleidsstukken bekeken wat het registratiebeleid voor paarden in andere landen is. Dit beleid zal worden vergeleken met het registratiebeleid in Nederland. Ook wordt gekeken naar registratiesystemen binnen andere sectoren in vergelijking met het registratiesysteem voor paarden.

Er zal vervolgens bekeken worden welke ideeën er, onder andere door de overheid, al genoemd zijn voor een nieuw I&R systeem. Er zullen nieuwe mogelijkheden voor het registratie systeem worden genoemd en worden beargumenteerd welke systeem het beste is. Hierbij zullen ook de voordelen van een nieuw beleid genoemd worden. Daarnaast zal er gekeken worden naar het draagvlak voor een nieuw registratiesysteem door het opstellen van een enquête voor paarden eigenaren en houders. Er zal een afweging gemaakt worden over welke aanpassing(en) het beste doorgevoerd zouden kunnen worden. Tenslotte zal er een beleidsadvies worden gegeven aan de overheid voor een nieuw registratiebeleid.

1 Huidig I&R beleid

In Europa is er een gezamenlijke wetgeving met betrekking tot de identificatie en registratie van paarden in de lidstaten van de Europese Unie. In het onderstaande hoofdstuk zal worden beschreven wat deze regelgeving inhoudt, wat het belang van deze regelgeving is en welke partijen er in Nederland verantwoordelijk zijn voor het opstellen en uitvoeren van de regelgeving.

1.1 Waarom identificeren en registreren?

Hoewel er naar schatting van de Europese Commissie 'maar' ongeveer 6 miljoen paarden in Europa te vinden zijn, is het voeren van een regelgeving rondom identificatie, gezondheid en transport wel belangrijk (European Commission, 2014). Paarden worden namelijk, in vergelijking met ander vee, veel verplaatst. Daarnaast zijn er paarden die individueel een grote economische waarde hebben. Hierbij kan gedacht worden aan (inter)nationale sportpaarden die veel geld waard zijn en regelmatig verplaatst worden voor wedstrijden. Ook hebben paarden een grote emotionele waarde.

De uitbraak van een besmettelijke paardenziekte zou tot economische en emotionele schade leiden. Daarom zijn er regels opgesteld om paarden tussen lidstaten en vanuit lidstaten naar niet lidstaten en andersom, te vervoeren. Alle landbouwhuisdieren binnen de Europese Unie gemarkeerd worden met hun details van oorsprong.

Daarnaast moeten paarden bij de verplaatsing tussen lidstaten en van lidstaten naar niet lidstaten en andersom, worden voorzien van een gezondheidscertificaat. Deze moet het paard tijdens de reis vergezellen en bevestigt de gezondheid van het paard. Het land waaruit het paard geëxporteerd wordt moet vrij zijn van de belangrijkste paardenziektes, zoals Afrikaanse paardenpest, Dourine Infectieuze anemie en Kwade droes. Hierbij is het ook belangrijk dat als een ziekte uitbreekt er dan getraceerd kan worden waar deze vandaan komt, om verdere verspreiding te voorkomen.

Naast de mogelijkheid om een dier te kunnen traceren in het geval van een uitbraak van een ziekte, is registratie ook een manier voor de eigenaar om zijn dieren te identificeren. Door het aflezen van een chip die gelinkt wordt aan het paspoort weet een eigenaar of houder met welk dier hij te maken heeft. Ook in het paspoort staat een uitgebreide beschrijving van het dier, waaraan deze herkend kan worden. Wanneer paarden in grote groepen lopen kan dus altijd worden nagekeken om welk dier het gaat. Bij de verkoop van een paard geeft de registratie de afnemer een garantie over de identiteit van het dier. Men kan met vrij grote zekerheid aantonen dat het paard dat wordt geleverd ook daadwerkelijk het paard is wat de afnemer wil aankopen.

Registratie is ook belangrijk met betrekking tot paarden die voor fokdoeleinden worden ingezet. Het is zo duidelijk welke afstamming het dier heeft. Ook weet een koper met zekerheid wat de leeftijd van het dier is. Bij sportpaarden is het ook van belang dat de koper wel degelijk het paard koopt dat ook daadwerkelijk een bepaalde sportprestatie heeft behaald. Bij officiële nationale KNHS wedstrijden en bij internationale FEI wedstrijden worden de winstpunten gekoppeld aan een paard op basis van het chipnummer en andere identificatiegegevens. De koper kan dus controleren welk chipnummer het paard heeft en of dit overeenkomt met het chipnummer en de kenmerken van het paard dat de winstpunten heeft behaald.

Daarnaast kan in het paspoort worden gecontroleerd of het dier geënt is tegen bepaalde ziektes en of het paard ooit behandeld met antibiotica die het slachten van het paard zal verbieden. Identificatie is dus ook belangrijk voor de gezondheid van de mens. Wanneer paarden geslacht

worden en hun vlees wordt verkocht dan is het belangrijk dat dit vlees geen ziektes of andere gevaarlijke stoffen bij zich dragen.

Met registratie kan tevens de malafide handel bestreden worden. Vooral door de chip die voorkomt dat paspoorten van verschillende paarden met elkaar worden verwisseld. Er worden dus minder snel paarden verkocht die mogelijk niet gezond zijn of niet voldoen aan de eisen waarvoor een afnemer het paard koopt. Het identificatie en registratiebeleid kan de malafide handel echter niet volledig voorkomen.

1.2 De wetten en regels met betrekking tot registratie en identificatie

Sinds 2000 is het verplicht dat alle paardachtigen in de Europese Unie bij transport of verplaatsing een paspoort hebben die het paard identificeert. In 2007 is hier in Nederland een nieuwe regel bij gekomen. Alle paarden moesten zijn voorzien van een chip. Op deze chip is een uniek nummer vastgelegd die overeen moet komen met het nummer weergegeven in het paardenpaspoort. De chip koppelt het paard dus aan het bijbehorende paspoort (Productschap Vee, Vlees en Eieren, 2013) Sinds 1 juli 2009 is deze regelgeving overgenomen door de Europese Unie. Dit betekent dat alle paardachtigen voor 31 december van hun geboorte jaar of vanaf 6 maanden oud, in de EU tegenwoordig verplicht gechipt moeten zijn en een paspoort moeten hebben. Deze regeling is vastgelegd in Verordening (EG) nr. 504/2008 (Eur-lex, 2008). Zonder een chip en paspoort kan het paard niet deelnemen aan officiële wedstrijden en keuringen. Daarnaast mag het paard niet vervoerd of geslacht worden.

Voor geïmporteerde paarden zonder paspoort dat voldoet aan het EU reglement moet binnen 30 dagen een aanvraag voor een paspoort zijn ingediend. (artikel 8) De paspoort afgevende instantie moet controleren of het paard nog geen geldig identificatiedocument heeft om frauduleuze afgifte te voorkomen. De paspoort afgevende instantie zorgt er ook voor dat paarden bij de eerste identificatie gechipt worden. De lidstaten mogen zelf bepalen wat de kwalificaties van de chip aanbrengende persoon moeten zijn. De chip moet worden aangebracht in het midden van de hals, tussen nek en schouder.

De gegevens van een paard worden vastgelegd in de database van de paspoort uitgevende instantie. Deze instantie moet officieel erkend zijn door de lidstaat. Het hierbij voornamelijk om stamboekorganisaties en paardensportverenigingen. Als er een centrale database in de lidstaat aanwezig is dan moet de paspoortuitgevende instantie deze gegevens opsturen naar de centrale database. Na de dood of verdwijning van het paard moet het paspoort binnen 30 dagen worden teruggestuurd naar de uitgevende instantie. Deze bewaart de gegevens van het paard ten minste 35 jaar of twee jaar na de gemelde dood van het paard in haar database.

Het paspoort moet na verkoop altijd worden meegegeven aan de nieuwe eigenaar. De houder hoort er voor te zorgen dat het paspoort bij het paard aanwezig is. Als een paard niet aan huis staat moet de houder het paspoort dus bewaren op de stalling van het paard. De houder krijgt de boete wanneer het paspoort zich niet op stal bevindt. Tijdens het vervoeren van het paard moet de vervoerder verplicht het paspoort bij zich dragen en is deze hier ook voor verantwoordelijk. Wanneer een paard geen chip of paspoort heeft dan wordt de houder en dus niet de eigenaar als verantwoordelijke gezien. Het paspoort is geen bewijs van eigendom van het paard. Het is dan ook niet van groot belang welke naam er in het paspoort staat. In veel gevallen is het paspoort nog geregistreerd op naam van de fokker. Als men zelf wijzigingen aanbrengt in het paspoort dan wordt deze ongeldig.

Het paspoort hoeft niet bij het paard aanwezig te zijn als deze tijdelijk lopend verplaatst wordt, wanneer het paard naar een ander weiland op het zelfde terrein wordt verplaatst en het paspoort

zich op het bedrijf bevindt, bij veulens die nog niet gespeend zijn en zich bij hun moeder bevinden en in geval van een noodsituatie zoals brand. Er zijn twee uitzonderingen op de regel die chippen verplicht. Een lidstaat kan zelf beslissen of er van deze regels gebruik wordt gemaakt. De eerste uitzondering geldt voor paarden die een ander uniek kenmerk hebben waardoor ook zonder chip aangetoond kan worden dat het paspoort bij het desbetreffende paard hoort. Dit kan onder andere het geval zijn bij een paard dat gebrandmerkt is. Zij moeten wel in het bezit zijn van een geldig paspoort. De tweede uitzondering geldt voor (half) in het wild levende paarden, die zich in een bepaald gebied bevinden dat ze niet kunnen verlaten. Een lidstaat mag besluiten deze dieren pas te identificeren wanneer deze uit het gebied worden verwijderd. (artikel 7)

De lidstaten bepalen zelf wat de gevolgen en sancties zijn bij de overtreding van de regels met betrekking tot de identificatie en registratie. Sancties bestaan veelal uit boetes. In Nederland is de hoogst mogelijke straf een boete van maximaal €18.500 en het onder toezicht plaatsen van het desbetreffende bedrijf.

1.3 Te registeren gegevens

Op de chip van het paard staat alleen een uniek nummer dat altijd begint met de nummers 528 (Eurolex, 2008). Dit nummer staat ook in het paspoort. Het koppelt het dier aan het bijbehorende paspoort. In het paspoort staan de verdere gegevens van het paard.

De paspoort afgevend instanties moeten in elk geval: het uniek levensnummer, naam, ras, geslacht, kleur, geboortedatum, chipnummer, geboorteland, data van afgifte, fokker en medische behandeling vastleggen in hun database. Ook wordt in het paspoort de entingen van het paard bijgehouden. Vaak wordt er echter veel meer informatie vastgelegd. Vooral bij paarden die worden opgenomen in het stamboek. In deze paspoorten is ook uitgebreid beschreven wat de afstamming van het paard is.

1.4 Het opstellen, uitvoeren en controleren van het beleid

Tot 2014 voerde het Productschap Vee, Vlees en Eieren (PVE) de regelgeving met betrekking tot de registratie en identificatie van paarden in Nederland uit, in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken (Productschap Vee, Vlees en Eieren, 2013). De regelgeving werd grotendeels bepaald door de Europese regelgeving, maar de PVE heeft zelf ook enkele verordeningen en besluiten gepubliceerd. De PVE heeft als wettelijke taak het behartigen van de belangen van de branche en die van de samenleving. De PVE was daarnaast verantwoordelijk voor de uitvoerende taken.

In 2013 heeft kabinet Rutte II besloten de productschappen te beëindigen. De publieke taken blijven in 2014 nog tijdelijk bij de PVE en de private activiteiten zijn al per januari overgedragen naar private organisaties. De taken met betrekking tot de identificatie en registratie van paarden gaan naar over naar de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken. De DR is net als de PVE een uitvoeringsorganisatie voor Nationale en Europese regelgeving. Het was altijd een agentschap van het LNV en behoort nu tot het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De Dienst Regelingen is samen met het Agentschap NL gefuseerd tot de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Rijksdienst voor ondernemend Nederland, 2014). Zowel de Dienst regelingen als de Rijksdienst voor Ondernemerschap Nederland hebben een eigen website. Het onderdeel dieren bevindt zich op de site van het RVO die het nieuwe klantenportaal moet vormen. Over paarden wordt hier momenteel nog geen informatie gegeven.

De controle op de regelgeving wordt uitgevoerd door het NVWA (Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, 2013). Ook deze is een onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken. De NVWA controleert bij ziektebestrijding, exportcertificering en slachthuizen. De uitbraak van bepaalde

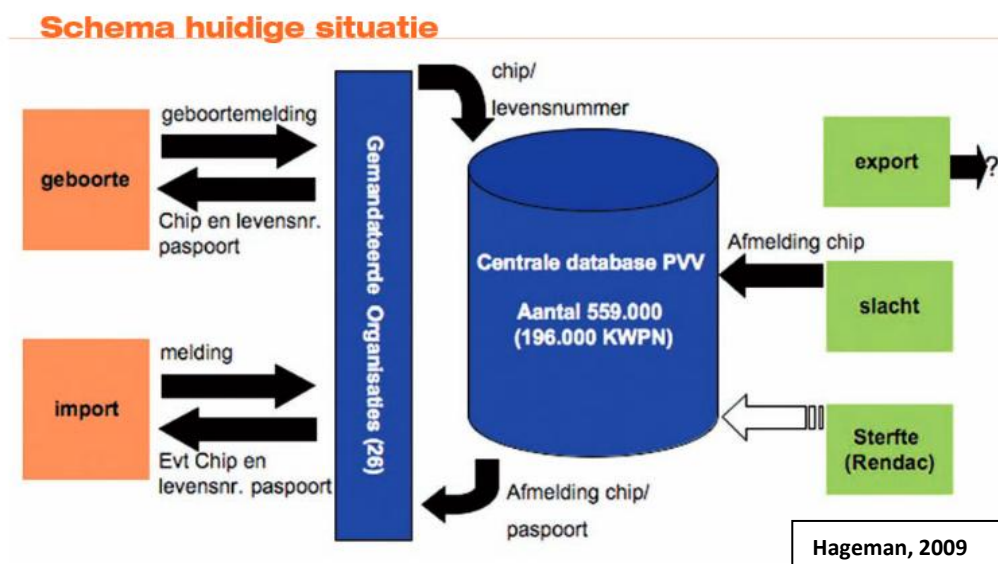
ziektes moet gemeld worden aan het NVWA, deze treffen dan maatregelen om verspreiding te voorkomen. Er wordt gecontroleerd waar een dier vandaan komt. Bij paarden is dit lastig omdat dit niet geregistreerd wordt. Bij export wordt de gezondheid en identiteit van het paard gecontroleerd. Bij het slachthuis wordt gecontroleerd of het paard bestemd is voor de slacht. Ook wordt de herkomst van vlees getraceerd als er schadelijke stoffen in het vlees zijn aangetroffen.

1.5 De paspoort uitgevende instanties

In Nederland moet een paard geregistreerd worden bij een willekeurige paspoortuitgevende instantie. Er zijn in Nederland 32 paspoortuitgevende instanties. Het grootste deel van deze instanties bestaat uit stamboeken. Daarnaast is het ook mogelijk om een paspoort aan te vragen bij de sportverenigingen: de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie en de Vereniging Nederlandse Draf- en Rensport. De volledige lijst is te vinden op de site www.pve.nl. De eigenaar van een paard is vrij om te kiezen bij welke van deze instanties het paspoort wordt aangevraagd. Echter wordt het paspoort voor raspaarden vrijwel altijd aangevraagd bij het stamboek dat het ras van het paard vertegenwoordigt. Zo worden Friezen ingeschreven bij de Koninklijke Vereniging het Friesch Paardenstamboek en Haflingers bij de Koninklijke Vereniging het Nederlands Trekpaard en de Haflinger. Kruisingen of paarden met een onbekende afstamming kunnen ook bij deze instanties worden ingeschreven. In dat geval krijgt het dier geen paspoort met het logo van het stamboek maar het logo van de PVV of indien het paspoort bij de KNHS wordt aangevraagd, het KNHS logo.

Een paard laten chippen kan door contact op te nemen met een erkende dierenarts (Productschap Vee, Vlees en Eieren, 2013) www.pve.nl. Wanneer veulen na de geboorte is aangemeld bij een stamboek dan is dit niet nodig. De Paardenpaspoort consulent van het stamboek neemt dan zelf contact op met de eigenaar om een afspraak te maken voor het chippen. De dierenarts of Paardenpaspoort consulent dient te controleren of het paard niet al eerder gechipt is. Vooral bij paarden ouder dan zes maanden of paarden geïmporteerd zijn zou dit het geval kunnen zijn. Dan is het waarschijnlijk dat er ook al een paspoort is uitgegeven voor het paard. Het is uiteraard niet die bedoeling dat er twee paspoorten voor één dier bestaan. Het oude paspoort moet dan weer in gebruik worden genomen of indien deze niet beschikbaar is wordt deze ongeldig verklaard en moet een nieuw paspoort worden aangemaakt. Er wordt dan gebruik gemaakt van het nummer van de chip die al in het paard aanwezig was. Deze paarden worden niet opnieuw gechipt. Bij paarden ouder dan zes maanden zal in dit geval een nieuw paspoort worden uitgegeven met de aantekening dat het paard niet geslacht mag worden voor menselijke consumptie. Het is namelijk onduidelijk of het paard mogelijk schadelijke middelen zoals antibiotica toegediend heeft gekregen.

Afb. 1.1

2 Beperkingen huidig registratiebeleid

Het huidige registratiesysteem registreert de gegevens van het paard en de gegevens van de aanvrager van het paspoort. Er zijn twee belangrijke gegevens die het paspoort en de chip volgens de overheid nog missen. Het is bij het huidige systeem niet bekend wie de eigenaar of houder van het dier is, in welk gebied het paard gestald is en waar deze vandaan komt. Daarnaast kloppen niet alle gegevens in de database. Er zijn nog steeds paarden die niet geregistreerd zijn, paarden die met de verkeerde informatie in de database staan en overleden paarden die nog steeds in het register staan. Hierdoor is het dus niet duidelijk hoeveel paarden er in Nederland staan, waar deze zich bevinden, waar ze vandaan komen en wie de eigenaar is. Ook zijn de medische gegevens van paarden niet duidelijk geregistreerd. Bovenstaande punten zorgen voor nadelen en beperkingen die in het onderstaande hoofdstuk verder beschreven worden.

2.1 Meerdere databases met onvolledige informatie

Elk paard in de Europese Unie moet een paspoort en een chip hebben die het paard geïdentificeerd (Productschap Vee, Vlees en Eieren, 2013). De informatie over het paard is vastgelegd in de database van één van de paspoortuitgevende instantie in het land waar het paard wordt gehouden. In Nederland zijn er 32 instanties die paspoorten uitgeven voor paarden. Dit zijn voornamelijk stamboeken die een bepaald paardenras vertegenwoordigen. Daarnaast is het ook mogelijk om bij de KNHS en NDR een paspoort aan te vragen. Bij de aanmelding van een paard zal de aanvrager zijn gegevens doorgeven aan de paspoortuitgevende instantie. De informatie uit de databases van de paspoortuitgevende instanties zijn gekoppeld in de centrale database van het Productschap Vlees, Vee en Eieren. Aangezien het verplicht is om een paard aan te melden bij een paspoortuitgevende instantie zouden alle paarden in Nederland in de database moeten staan. Dit is echter niet het geval. Geïmporteerde paarden worden niet altijd aangemeld en geëxporteerde of overleden paarden worden niet altijd afgemeld. Dit zorgt er voor dat het aantal paarden in de database niet overeenkomt met het aantal paarden in Nederland (Hageman, 2009). Volgens de huidige database zouden er 560.000 in Nederland moeten zijn. Dit komt niet overeen met de schattingen die uitgaan van een aantal dat ligt rond de 400.000.

Ondanks de registratie van chip en paspoort is het niet mogelijk om een betrouwbare schatting te maken van het aantal paarden in Nederland. Elk stamboek bewaard en beheert de gegevens op zijn eigen manier. Hierdoor is er geen duidelijk overzicht en houdt niet ieder stamboek de gegevens even goed bij.

Er is geen enkel stamboek dat een database heeft die volledig klopt. Paarden wisselen vaak van eigenaar. Een verandering van eigenaar wordt meestal niet doorgegeven. Een schatting is dat zeker 75% van de paspoorten niet op naam staan van de juridische eigenaar van het paard (Joosten, 2014). Als paarden worden opgezocht in de databases blijkt dat een groot deel van de paarden nog op naam staat van de fokker. Zelfs paarden die naar het buitenland geëxporteerd zijn staan nog steeds in de Nederlandse database, op naam van een Nederlandse fokker. Ook staan er dieren nog op naam van de fokker in de database terwijl deze al enkele jaren geleden zijn geslacht. Heel belangrijk in het waarborgen van de juiste gegevens zijn het NVWA en Rendac. Deze kunnen namelijk de geëxporteerde of afgemaakte dieren afmelden bij de stamboeken. Bij dieren die zijn afgemaakt of geslacht zou Rendac of de slachter er op toe moeten zien dat het paspoort wordt teruggestuurd naar de uitgevende instantie. Deze melden het paard af en halen deze vervolgens uit de database. Dit gebeurt alleen lang niet altijd (Hageman, 2009). Het aantal paarden die zijn overleden of geëxporteerd maar nooit zijn afgemeld is groter als het aantal paarden dat niet wordt aangemeld. Het aanmelden gebeurt wel omdat een paard verplicht een paspoort moet hebben. Het melden van

veranderingen of het afmelden van het paard niet omdat dit niet verplicht is, de stamboeken er geld voor vragen en er geen controle is.

2.2 Wie is de eigenaar van het paard?

Het komt nog regelmatig voor dat er getouwtrek is over wie nou de eigenaar van een bepaald paard is. Er zijn elke mogelijkheden om dit vast te laten leggen (Schelstraete, 2012). Ten eerste wanneer een paspoort voor een paard wordt aangevraagd. De eigenaar of houder van het paard moet zijn gegevens dan afgeven en deze komen in het paspoort te staan. Ten tweede kunnen mensen die lid zijn van een bepaald stamboek aangeven de eigenaar van een bepaald paard te zijn. De paspoortafgevende organisatie kan het paspoort dan overschrijven op naam van de nieuwe eigenaar. Deze manieren van registratie zijn echter niet verplicht en tijdens een conflict ook niet rechtsgeldig om aan te duiden wie de eigenaar van het dier is. Het enige bewijs van eigendom is de derde mogelijkheid: het opstellen van een contract tussen de vorige eigenaar en de huidige eigenaar van het paard. Waarin is opgesteld dat de oude eigenaar het paard overdraagt aan de nieuwe eigenaar, al dan niet onder bepaalde voorwaarden die eerst voldaan moeten zijn. Dan heeft de nieuwe eigenaar een rechtsgeldig bewijs van eigendom. Het probleem is dat deze contracten in de paardenwereld niet altijd worden opgesteld. Vaak wordt het paard in vertrouwen gekocht of geschonken en wordt er op dat moment niet verwacht dat hier later een conflict over zal ontstaan. Het is in de paardensector nog steeds gebruikelijk om een verkoop (vooral in de lagere prijsklasse) mondeling af te ronden. Dit kan voor problemen zorgen.

Allereerst wanneer meerdere personen voor het paard hebben gezorgd in een bepaalde periode. Of wanneer meerdere partijen bepaalde kosten voor het paard hebben gedragen of wanneer de oorspronkelijke eigenaar voor een langere periode de zorg van het paard heeft overgedragen aan een derde die ook aan de kosten van het paard hebben bijgedragen. In dit geval kan er een conflict ontstaan over wie de eigenaar van het dier is. Momenteel wordt er tijdens rechtszaken, als er geen contract is opgesteld, gekeken naar de geldtransactie als deze heeft plaatsgevonden om te constateren wie de eigenaar is. In het bezit zijn van het paspoort kan ook een aanwijzing van eigendom zijn. De persoon die de rekeningen van stalling, hoefsmid en dierenarts heeft betaald en hiermee kan aantonen minimaal een half jaar voor het paard gezorgd te hebben, heeft ook een kans om als eigenaar gezien te worden. Daarnaast kunnen getuigen duidelijkheid geven. Hoewel bovenstaande gegevens aanwijzing van eigendom kunnen zijn, zijn ze op zichzelfstaand geen bewijs van eigendom. Daarom zijn de uitspraken in rechtszaken over eigendom niet met elkaar te vergelijken en is de uitkomst erg onzeker.

In een rechtszaak uit 2009 heeft een vrouw haar paard in bruikleen gegeven, waarna de gedaagde voor het paard heeft gezorgd en de kosten heeft betaald (De Rechtspraak, 2010). De gedaagde wil het paard niet meer afstaan aan eigenaar. Uiteindelijk wordt geconcludeerd dat eiser nog steeds eigenaar is omdat er geen koopcontract is opgesteld. Een rechtszaak uit 2012 is nog veel ingewikkelder (JURE, 2012). Eiser 1 en eiser 2 claimen beide eigenaar te zijn van het paard die door gedaagde is verkocht aan een derde. De paarden staan op naam van eiser 1 maar onder andere omdat dit niet een geldig bewijs van eigendom is, wordt eiser 1 door de rechter niet als eigenaar gezien. Uiteindelijk is de uitspraak dat eiser 2 en gedaagde mede-eigenaar zijn van het paard. Gedaagde had het paard niet zonder toestemming van eiser 2 aan de derde mogen verkopen. Dit is echter wel gebeurd en omdat het de derde niet bekend was dat gedaagde niet de volle eigenaar van het paard was en dit ook niet had kunnen weten, heeft deze het paard in goede trouw gekocht. De derde partij blijft dus eigenaar van het paard.

Ook in het geval van een diefstal kan dit problemen opleveren (Vereniging eigen paard, 2014). Wanneer een paard wordt gestolen van persoon 1 en de dief verkoopt het paard aan persoon 2. Dan gaat persoon 2 er vanuit dat de dief de eigenaar was van het paard. In dit geval heeft persoon 2 het

paard in goede trouw gekocht. Ook wanneer de dief wordt gevonden krijgt persoon 1 het dier niet terug. Wanneer persoon 1 als eigenaar geregistreerd zou zijn en persoon 2 dit eenvoudig had kunnen zien/opzoeken door het bekijken van het paspoort of door contact op te nemen met de database dan had persoon 2 kunnen weten dat dief niet eigenaar was. Op deze manier zou de dief het paard niet meer zo eenvoudig kunnen verkopen. De politie kan ook meer actie ondernemen aangezien persoon 1 kan bewijzen ook echt eigenaar te zijn van de gestolen dieren.

Een ander duidelijk voorbeeld is het recente nieuws rondom toppaard Vingino. Verschillende partijen claimen eigenaar te zijn van het paard (Zaagsma, 2014). Het paard stond op stal bij dressuurrutter Tommie Visser die het paard trainde en op wedstrijd uitbracht voor Margriet van Beelen. Laatstgenoemde wilde het paard verkopen. Rutter Tommie Visser was het hier niet mee eens en claimde mede-eigenaar te zijn van het paard. Kennissen van mevrouw van Beelen hebben hierop met geweld het paard uit zijn stal gehaald en meegenomen. Op dit moment is het paard in beslag genomen. Tommie Visser zegt in de loop van de jaren door de verzorging en training van het paard mede-eigenaar te zijn geworden en dit ook met de eigenaresse hebben afgesproken. Voor het paard in training was bij Tommie Visser was het paard enkele duizenden euro's waard. Momenteel is de waarde opgelopen tot een waarde richting de miljoen. Een uitspraak is in deze zaak nog niet gedaan.

Voor de politie is zou het ook eenvoudiger als het duidelijk is wie de eigenaar is van het dier. Niet alleen in het geval van diefstal of wanneer er een conflict tussen mensen bestaat over het eigendom, maar ook wanneer ontsnapte of gestolen dieren zijn gevonden. Op internet en tv zijn er regelmatig oproepen van de politie dat er een paard is gevonden waarvan de eigenaar onbekend is (Dijk, 2013)(Kiljan, 2012). Wanneer deze een chip hebben kan de politie zou de politie deze kunnen aflezen en invoeren in de database. Wanneer de huidige eigenaar hier geregistreerd staat kunnen de dieren sneller met hun eigenaar herenigd worden.

Tot slot kan registratie van de eigenaar ook op het gebied van regelgeving een uitkomst zijn. Wanneer wordt gecontroleerd op het welzijn van de paarden en of hun stalling aan de regelgeving voldoet is het handig te weten wie de eigenaar of houder van het dier bekend is. In 2009 trok de dierenbescherming 2.200 meldingen na over paardenwelzijn(Dierenbescherming, 2009). Het is handig als direct duidelijk wordt wie kan worden aangesproken. Een groot speerpunt bij de dierenpolitie was dat de pakkans bij dierenmishandeling en malafide handel te vergroten. Wanneer het bekend is wie de eigenaar is of is geweest dan zou deze sneller kunnen worden opgespoord en aangesproken.

2.3 Paardenvlees en volksgezondheid

In het paspoort van het paard wordt beschreven of het paard bestemd is voor de slacht (Eur-lex, 2008). In principe wordt een paard gezien als bestemd voor de slacht. Wel zijn er een paar uitzonderingen. De eerste uitzondering treedt op wanneer de eigenaar of houder van het dier, op basis van zijn of haar eigen beslissing, in het paspoort heeft laten vastleggen dat het paard niet bestemd is voor de slacht. Een andere omstandigheid die het paard afkeurt voor de slacht is wanneer een paard niet binnen zes maanden na de geboorte een paspoort heeft gekregen. In dit geval komt een origineel paspoort maar met afkeuring voor de slacht. Wanneer het paspoort van een paard in het verloop van de tijd is kwijtgeraakt of gestolen, dan krijgt het paard een duplicaat paspoort met een afkeuring voor de slacht. De laatste mogelijkheid is dat een paard bepaalde medicijnen toegediend heeft gekregen die mogelijk schadelijk kunnen zijn bij consumptie door de mens. In dit geval kan de verantwoordelijke dierarts opgeven dat het paard voor een bepaalde tijd (bijvoorbeeld de komende 6 maanden) niet geslacht mag worden of zelfs helemaal niet meer geslacht mag worden. De gebruikte middelen met bijbehorende wachttijd worden in het paspoort genoteerd. Wanneer een paard niet bestemd is voor de slacht dan zal in deel twee van sectie IX in het paspoort

ondertekend worden dat het paard niet bestemd is voor de slacht en wordt deel drie van sectie IX ongeldig gemaakt (artikel 20).

Door de invoering van het bovengenoemde systeem is het consumeren van paardenvlees een stuk veiliger geworden. Echter is dit geen perfect sluitend systeem. Het paardenpaspoort is het afgelopen jaar op gebied van de bovenstaande punten, meerdere keren negatief in het nieuws geweest (EenVandaag, 2014). Ten eerste mogen paarden alleen geslacht worden wanneer deze voorzien zijn van een chip en paspoort en pas nadat de slager gecontroleerd heeft of het dier bestemd is voor de slacht. Echter komt het nog regelmatig voor dat deze controle niet plaatsvindt (Nieuws.nl, 2013). Ook moet na het slachten het paspoort worden teruggestuurd naar de instantie die het paspoort heeft uitgegeven. Ook dit gebeurt niet altijd waardoor er paarden in de database staan die intussen al lang zijn overleden. Ook paarden die niet worden geslacht maar worden afgemaakt moeten worden afgemeld bij de instantie die het paspoort heeft uitgegeven en het paspoort moet worden teruggezonden. Ook in dit geval gebeurt dit niet altijd.

Verder bestaat er dus een verplichting om medicamenten die aan een paard zijn toegediend en die mogelijk schadelijk zijn voor consumptie van de mens, met hun bijbehorende wachttijd in het paspoort te noteren. Toch komt het regelmatig voor dat de dierenarts deze gegevens niet in het paspoort schrijft (Timmer, 2013). Dit heeft dus als gevolg dat er mogelijk een paard geslacht wordt dat nog een wachttijd voor het slachten moest uitzitten of dat zelfs helemaal niet bestemd was voor de slacht. Dit kan nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid van de mensen die dit paardenvlees consumeren. Het grootste probleem vormt op dit moment de pijnstiller phenylbutazone die bij paarden regelmatig wordt voorgeschreven maar zelden in het paspoort wordt gezet (Dodman, 2010). Dit probleem komt in alle landen ter wereld voor. In de USA is er een onderzoek gedaan naar het gebruik van phenylbutazone bij paarden die geslacht worden. Uit onderzoek bleek dat veel ex-racepaarden dit middel toegediend hebben gekregen in een periode van minder dan zes maanden voordat ze werden geslacht. Dit had genoteerd moeten worden en deze paarden hadden niet geslacht mogen worden, maar dit is toch gebeurd. In grote hoeveelheden kan deze pijnstiller schadelijk zijn voor mensen. Bij het gebruik van sommige medicijnen mag een paard helemaal niet meer geslacht worden. Sommige medicijnen mogen niet toegediend worden wanneer een paard als geschikt voor de slacht wordt gezien, dit is in meerdere gevallen wel gebeurd. Er is weinig bekend over toegediende medicijnen voor infecties die in de periode voor slachten bijvoorbeeld bij een opkoper of handelaar zijn toegediend.

Het is ook niet altijd bekend waar een slachtpaard vandaan komt. In het paspoort of op de chip wordt alleen weergegeven waar het paard is geboren. Waar het paard de rest van zijn leven is geweest is onbekend. Het paard kan uit een gebied komen waar een ziekte heeft geheerst.

In 2013 is een partij paardenvlees uit Frankrijk door fraude met paardenpaspoorten toch op de markt terecht gekomen (NOS, 2014). Ook in Nederland is dit vlees geconsumeerd. Het vlees is afkomstig van 200 slachtpaarden van paardensportcentra, farmaceutische laboratoria en particulieren. De paarden waren afgekeurd voor de slacht. De paarden werden aangekocht door een farmaceutisch bedrijf. Deze vervalste de dierenartsdocumenten en bracht de paarden naar de slacht. Het gaat om 11.000 kg paardenvlees dat in elk geval bij vijf Nederlandse bedrijven terecht kwam. Hoewel het gezondheidsrisico bij dit vlees niet groot is, omdat het gevaar pas bestaat wanneer een grote hoeveelheid van het vlees wordt geconsumeerd, is het toch zaak om dit soort incidenten in de toekomst te voorkomen. 21 personen zijn aangehouden waaronder vleeshandelaars en 2 dierenartsen.

2.4 Malafide paardenhandel (afgekeurde) paarden

Wanneer een paard dat verzekerd is wegens gezondheidsredenen wordt afgekeurd, dan wordt het paard door de verzekeraar overgenomen en krijgt de verzekerde het geld waarvoor het paard verzekerd is uitgekeerd (Hippo Zorg BV., 2014). Het paard wordt in dit geval geslacht of afgemaakt. Als een eigenaar dit niet wilt dan kan deze het paard voor de slachtprijs terug kopen van de verzekering. Wanneer dit plaats vindt mag de eigenaar het paard nooit meer verkopen. De eerste reden hiervoor is een eigenaar in dit geval dubbel geld ontvangt, het geld van de verzekering en het geld van de verkoop. Ten tweede wordt een paard gekocht dat is afgekeurd en dus in elk geval niet meer geschikt is voor de sport en in veel gevallen ook niet meer geschikt is om gereden te worden. De koper koopt dus een paard dat alleen nog geschikt is als grasmaaier. Toch zijn er mensen die deze wet negeren en het afkeurde paard (al dan niet onder valse voorwendselen) verkopen. Daarom is een nieuwe regel opgesteld (Dierenbescherming, 2010). Paarden die door de verzekeraar worden overgenomen krijgen een aantekening in hun paspoort.

Het probleem van de maatregelen is dat verzekeraars vrijwillig aan deze regel meedoen. Dit maakt wel het minder waarschijnlijk dat eigenaars die een paard terug kopen een paard kunnen doorverkopen, maar malafide verzekeraars kunnen dit nog wel doen (Dekker, 2008). Zij hebben nog steeds vrij spel om de door hun opgekochte paarden weer als gezond te verkopen. De meeste grote verzekeraars zoals Hippozorg doen aan de regel mee. Echter zijn dit ook de bedrijven waarbij malafide handel (vrijwel) niet voorkomt. Bij kleine lokale bedrijven gebeurt dit veel eerder. Zelfs wanneer een aantekening in het paspoort wel wordt doorgevoerd dan kan een verzekeraar of eigenaar hier alsnog onderuit komen. De afkeuring wordt namelijk niet doorgegeven aan de database. Het is hierdoor nog steeds mogelijk om tegen de regels in met het paard te starten op wedstrijden, omdat de afkeuring niet bekend is bij de KNHS. Ook kan de eigenaar of verzekeraar aangeven dat het paspoort kwijt of gestolen is. In het nieuwe duplicaat paspoort is de aantekening van afkeuring niet opnieuw toegevoegd. Malafide paardenhandel is dus nog steeds mogelijk. Ook paarden die niet zijn afgekeurd (bijvoorbeeld omdat ze niet verzekerd zijn, of omdat de verzekering niet verwittigd wordt) kunnen ziek zijn en als gezond worden doorverkocht.

Van de niet verplichte registratie van eigendom wordt ook op een hele andere manier misbruik gemaakt. Paarden worden bij een faillissement ineens op naam van iemand anders gezet (De rechtspraak, 2008). Omdat de registratie van de eigenaar nooit verplicht was kan moeilijk bewezen worden dat de failliete eigenaar altijd eigenaar is geweest en dat hij of zij de paarden pas verkocht of overgedragen heeft toen het faillissement ontstond.

2.5 Fraude met chip en paspoort

Meerdere bronnen roepen dat paspoort en chip niet veilig zijn. Het komt voor dat paspoorten vervalst worden of dat paspoorten verwisseld worden. Er gaat een paspoort met het paard mee die eigenlijk bij een ander paard hoort (Bruinsma, 2010). Dit kan onder andere gedaan worden om bepaalde paarden te kunnen slachten, terwijl ze zijn afgekeurd. Ook met een chip kan gefraudeerd worden. Er zijn paarden waarbij de chip (al dan niet opzettelijk) verdwenen is. Deze paarden worden opnieuw gechipt en krijgen een nieuw paspoort. Met als gevolg dat paarden twee keer in de database staan. Het is voor malafide paardenhandelaren vrij eenvoudig om een chip te verwijderen of onbruikbaar te maken. Ook als de oude chip nog aanwezig is maar daar een nieuwe chip bij wordt geplaatst, dan zijn beide chips niet meer leesbaar. Door een nieuwe chip te plaatsen is het gestolen paard niet meer te traceren.

Een onderzoek van de Universiteit van Amsterdam wijst aan dat chips eenvoudig zijn te kopiëren of klonen en dat er geen systeem bestaat om de chip op echtheid te controleren. Paspoorten zijn te herkennen aan een ultraviolet raster die niet te controleren is, maar het komt nauwelijks voor dat

een paspoort op echtheid gecontroleerd wordt. Men kan zich dus afvragen of het huidige systeem betrouwbaar is, omdat er op veel manieren gefraudeerd kan worden.

2.6 Verspreiding van ziektes

Door de overheid en de sectorraad paarden wordt de verspreiding van ziektes als belangrijkste argument genoemd voor de registratie van eigenaren of houders en de locatie en herkomst van het paard (Land, 2010). Bij een uitbraak is het belangrijk dat het duidelijk is waar in Nederland het risicogebied is, welke paarden er in dit gebied staan, op welke locatie zij zich precies bevinden en dat er contact kan worden opgenomen met de eigenaren. Zo kunnen de eigenaren op de hoogte worden gesteld van het plan van aanpak en kunnen eventueel groepen paarden geïsoleerd worden. Ook zou het zo eenvoudiger worden om de haard van het virus terug te vinden (Portocarero, 2010).

Er is een steeds toenemende kans op de uitbraak van virussen als Afrikaanse Paardenpest en het West Nile virus. Door het steeds warmer wordende klimaat komen de muggen en vliegen die deze ziektes bij zich dragen steeds dichterbij Nederland voor (Vos, 2012). Ook vind er veel import en export plaats en worden paarden in Nederland veel verplaatst waardoor de ziektes zich bij een uitbraak snel kunnen verspreiden. In Roemenie zijn bijvoorbeeld in 2009 meer dan 6000 gevallen van Equine Infectieuze Anemie gemeld (Hoek, 2010). Deze ziekte heeft zich door import en export ook al naar Duitsland, Engeland en Italië verspreid. De mug die de Afrikaanse paardenpest verspreidt komt normaal in de zuidelijke Sahara voor. Nu verspreid deze zich steeds meer naar het noorden. De kosten bij een uitbraak zijn aanzienlijk. De kosten zullen tussen de 100 tot 230 miljoen euro liggen (Mourits, 2010).

De verwachting is dat als de ziekte zich zo verspreid als Blauwtong dat heeft gedaan, dan zal binnen 40 dagen 95% procent van de paardenpopulatie overleden zijn (Horses, groot probleem voor fokkers, handelaars en internationale wedstrijdruiteren. De kosten van een 2010). Dit zal niet alleen emotionele schade opleveren maar ook een flinke economische schade aanrichten. Nederland is het vierde exportland van paarden ter wereld. Jaarlijks wordt alleen aan de export van paarden 159 miljoen euro omgezet. Jaarlijks worden 6000 tot 8000 paarden geëxporteerd. Bij uitbraak van een virus zullen de grenzen worden gesloten en zal export niet meer mogelijk zijn.

Niet alleen de gezondheid van paarden loopt gevaar bij de uitbraak van een virus, maar ook voor de gezondheid van de mens. Zo zijn er ook zoönosen die via paarden op mensen kunnen overstappen (Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, 2013). Een betere registratie is daarom ook uit het oogpunt van voedselveiligheid aan te bevelen.

2.7 Informatie over gezondheid

Het is verplicht om bepaalde medicijnen die bij een paard zijn gebruikt te registreren. Andere medische informatie hoeft niet te worden vermeld. Iets wat nog niet verplicht is, is het registreren van erfelijke gebreken bij paarden. Het gaat hierbij om gebreken als Dwerggroei of OCD. Er wordt overwogen om deze registratie ook te gaan verplichten. Met als doel dat de paarden met een erfelijk gebrek of met een grote kans op het doorgeven van een erfelijk gebrek, minder snel worden ingezet voor de fokkerij. Hierdoor zullen er in de toekomst steeds minder paarden zijn met deze gebreken. De erfelijke gebreken van het paard worden al bij enkele stamboeken (bij een deel van de paarden) vastgelegd. Momenteel worden bij de goedgekeurde dekhengsten van het KWPN vaak al aangegeven in hoeverre deze vrij zijn van OCD (KWPN, 2014).

Ook andere medische gegevens zouden vast gelegd kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan het registreren van een opname in een kliniek, uitslagen van keuringsrapporten in de database opnemen en het registreren van medicatie anders dan de medicatie die vanwege afkeuring voor de

slacht al geregistreerd moet worden. Een nieuwe eigenaar is dan op de hoogte van de gezondheid van het paard. Dit voorkomt het doorverkopen van zieke paarden als gezonde paarden.

Het KWPN is momenteel ook bezig met een methode waarbij kan worden uitgezocht welke genen zorgen voor een bepaald kenmerk of een bepaalde prestatie die leiden tot goede prestaties van het paard (Kampman, 2014). Ook dit zou per paard kunnen worden vastgelegd. Zo kan men fokken met de paarden met de beste genen en zo het ras vooruit helpen.

Toch blijft het de vraag of je de bovenstaande gegevens wel moet gaan bijhouden en registreren. Het zou kunnen zorgen voor een vooruitgang in de fokkerij en zou deels kunnen voorkomen dat een eigenaar een paard koopt met een verborgen gebrek. Toch brengt het ook nadelen met zich mee. Paarden worden onverkoopbaar en zijn niets meer waard. Niet omdat ze ongeschikt zijn als rijpaard maar omdat ze in het verleden een blessure hebben gehad of omdat er kans is op een bepaald gebrek wat bij dat paard misschien helemaal nooit zichtbaar wordt. Ook veulens die de minder gewenste genen van de ouders hebben meegekregen zijn niets meer waard. Het is dus de afweging of men deze gegevens als van te voren wil weten.

2.8 Dierenwelzijn

Het registreren van de eigenaar van een paard zal niet alleen de gezondheid van de dieren waarborgen op gebied van ziektes maar ook het welzijn van dieren kunnen verbeteren. Om het welzijn van de dieren te verbeteren is het noodzakelijk om te weten van wie de dieren zijn (Land, 2010). Er is een plan opgesteld ter verbetering van het welzijn. Ook zijn regels op komst voor het houden van paarden. Deze regels zijn alleen te controleren wanneer het duidelijk zijn waar paarden zich bevinden en wie de eigenaren zijn. Als een paard wordt gevonden dat niet gestald is naar wens van de welzijnsnormen dan moet hier wel een consequentie aan verbonden zijn. Het is alleen mogelijk een sanctie op te leggen als bekend is wie de eigenaar van het dier is.

2.9 Landschapsinrichting en samenleving

Er komen steeds meer paarden in het landschap voor (Agricola, 2008). In de jaren negentig vond er een snelle groei van het aantal paarden plaats. Voor de toekomst wordt ook een lichte groei verwacht. Het totaal aantal paarden wordt geschat op 400.000. Het aantal locaties waar paarden wordt gehouden wordt op 81.000 geschat waarvan 90% kleinschalige hobbymatige houders zijn. Steeds meer paardensporters bezitten een eigen paard die ze op eigen terrein houden. Ook zijn er steeds meer boeren die van hun boerderij een pensionstalling maken of iets met paarden er bij gaan doen. Hierdoor wordt steeds meer terrein ingericht voor het houden van paarden. Niet iedereen is hier blij mee, er wordt veelal gesproken van een verpaarding en verrommeling van het landschap. Voor het houden van paarden worden veelal grote objecten op het terrein aangebracht zoals een bak, mesthoop, verlichting en stalling. Er zijn nog steeds gemeenten die maar weinig of geen beleid hebben ontwikkeld op het gebied van paardenhouderij, waardoor verrommeling mogelijk is. De gemeente heeft ook voordelen aan de paardensector omdat deze banen creëert en er veel geld omgaat in de paardensector. Dit gaat echter voornamelijk om de grote stallen waar paarden bedrijfsmatig worden gehouden en in veel mindere mate om de hobbymatige paardenhouderij. De gemeente moet ook rekening houden met de wensen van de maatschappij. Niet iedereen is blij met de toenemende verpaarding van het landschap. Ook de paardensector moet hier rekening mee houden. De samenleving speelt een belangrijke rol in wat er wel en niet is toegestaan. Met meer duidelijkheid over waar de paarden staan en wie de eigenaar is kan de paardensector hiermee tegemoet komen aan het publiek en de overheden. Er is meer transparantie en de gemeenten kunnen in hun beleid rekening houden met hoeveel paarden er op een bepaalde locatie aanwezig zijn. Gemeenten kunnen in dit geval paardenhouders ook benaderen een voorlichting geven over een betere inpassing in het landschap. In ruil voor strenge eisen zou de overheid bestemmingsplannen

kunnen aanpassen om paardenhouderij in bepaalde gebieden toe te staan. Ook mogelijk is het om paardenwijken meer te centreren op bepaalde plaatsen. Voor gemeente is het ook belangrijk dat wanneer er paardenziekte is de paarden gelokaliseerd worden.

2.10 Nederland paardenland

Nederland staat internationaal bekend om de paardensport. Het is het vierde land op gebied van de export van paarden met een totaal bedrag van 159 miljoen euro (Weezel, 2012). De export steeg 28% in vergelijking met 2011. De verwachting is dat de export komend jaar nog meer zal stijgen. Jaarlijks worden 6 tot 8 duizend paarden geëxporteerd. Er werd voor 110 miljoen aan sperma geëxporteerd. In totaal gaat er 1,5 miljard om in de paardensector en zijn er ruim 12 duizend mensen werkzaam. Vooral de KWPN paarden zijn populair. Het KWPN stamboek is het grootste sportpaardenstamboek ter wereld. Vele buitenlanders komen voor enkele dagen naar Nederland om een nieuw sportpaard te zoeken. Bekende verkopen zijn de verkoop van topdressuurpaard Totilas naar Duitsland voor 15 miljoen (Misérus, 2010). Springpaard Londen werd voor 8 miljoen verkocht aan de Oostenrijkse familie Glock (Telegraaf, 2014). In totaal gaat er jaarlijks 1,5 miljard euro om in de paardensector (Stegen.net, 2013).

Tijdens de Olympische Spelen van 2012 werd de helft van de medailles gewonnen op in Nederland gefokte paarden (Weezel, 2012). 30% van de ruiters reden op paarden gefokt in Nederland. Ook Nederlandse ruiters als Edward Gal (dressuur) en Gerco Schöder (springen) doen het goed en behalen regelmatig internationale successen. Nederland kan dus als één van de meest succesvolle paardenlanden worden gezien.

In 2006 liep Nederland voorop met de regelgeving door de chip en het paspoort al te verplichten terwijl dit Europees pas drie jaar later verplicht werd. Nu dreigt Nederland achter te gaan lopen. Er zijn al enkele landen die de registratie van paarden hebben uitgebreid met de registratie van eigenaar en of houder. Als bekend paardenland zou Nederland er in dit opzicht goed aan doen hier in mee te gaan. Daarnaast moet gedacht worden aan het voorkomen van besmettelijke paardenziektes die grote schade zouden toebrengen aan de handel.

3 Registratie binnen andere sectoren

Veel goederen en dieren zijn gemerkt om eigendom en herkomst te kunnen vaststellen. Voor goederen zijn er aankoopcontracten en voor dieren de chip en registratieplicht. Dieren worden op naam van de houder geregistreerd die in veel gevallen ook eigenaar is. Alle landbouwhuisdieren moeten geregistreerd zijn. Van de huisdieren hoeven alleen honden geregistreerd te worden. Van de landbouwhuisdieren is het paard de enige waarvan het nog niet bekend is waar het staat en wie de houder is. De overheid zou voor paarden een systeem kunnen overnemen dat nu al in andere sectoren wordt gebruikt.

3.1 Landbouwhuisdieren

Het idee om dieren te gaan registreren komt voornamelijk voort uit volksgezondheidsoverwegingen (Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, 2014). Door registratie is het eenvoudiger om de dieren en de plaats van herkomst te traceren. Daarnaast kan gecontroleerd worden of wordt voldaan aan de wetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan de mestwetgeving en dat er niet te veel dieren op een te klein terrein zitten.

Al het vee moet geregistreerd worden, ook als deze voor de hobby gehouden worden (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Runderen, schapen en geiten moeten bij de Dienst Regelingen geregistreerd worden en varkens worden geregistreerd bij de Gezondheidsdienst voor Dieren. Pluimvee wordt geregistreerd bij het Koppel Informatiesysteem Pluimvee, onder beheer van de PPE. Bij al het vee wordt de houder van het dier geregistreerd en niet de eigenaar, maar bij deze dieren zijn in veel gevallen houder en eigenaar dezelfde persoon.

Voor al het vee gelden grotendeels dezelfde regels. Alle dieren moeten gemerkt worden en de bedrijven moeten voorzien zijn van een uniek bedrijfsnummer. Een merk kan onder andere bestaan uit een pootband, oormerk of elektronische chip. Import en export moeten gemeld worden en in de meeste gevallen is het ook verplicht een bedrijfsregister bij te houden. Bij import of export er een gezondheidscertificaat aanwezig zijn en in het geval van runderen ook een runderpaspoort.

Bij al het vee moeten de onderstaande gegevens worden geregistreerd:

1. Identificatiecode
2. Geboortedatum
3. UBN geboortebedrijf
4. UBN alle bedrijven waar het dier is geweest
5. Data van alle verplaatsingen
6. Datum dood of slacht

Bij sommige diersoorten moet deze informatie iets uitgebreider zijn, zo moet bij runderen ook het geslacht, kleur en de identificatiecode van het moederdier geregistreerd worden. Bij runderen moeten veranderingen binnen 3 dagen worden doorgegeven. Bij schapen en geiten moeten veranderingen binnen 7 dagen worden doorgegeven. Wijzigingen bij varkens moeten binnen 2 dagen worden doorgegeven.

Een probleem dat nog voorkomt in deze sector is dat het medicijngebruik van de dieren nog niet centraal geregistreerd hoeft te worden (Bondt, 2009). Dit vormt nog wel een bedreiging voor de volksgezondheid. Ook hiervoor kan centrale registratie een uitkomst bieden.

3.2 Huisdieren

Honden zijn op dit moment de enige huisdieren waarvoor registratie verplicht is (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014). Alle honden geboren vanaf april 2013 moeten binnen zeven weken na hun geboorte gechipt zijn. Deze regelgeving is ontstaan om misstanden in de hondenfokkerij tegen te gaan en het welzijn van de honden te verbeteren. Door de registratie kan worden nagegaan wie de eigenaar is en waar de hond vandaan komt. Alle wijzigingen moeten vervolgens door de houder worden doorgegeven. Het gaat hierbij om het verkopen of overlijden van de hond. Er zijn 9 databanken beschikbaar. De hond moet op naam staan van de houder. Ook bij honden is de houder in de meeste gevallen dezelfde persoon als de eigenaar.

Voor honden moet in een groot deel van de gemeentes in Nederland hondenbelasting worden betaald (Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, 2014). Verplichte registratie kan het veel makkelijker maken er achter te komen hoeveel honden er in de gemeente wonen en wie de eigenaars zijn. Ook zou gecontroleerd kunnen worden of deze mensen hondenbelasting betalen. Daar worden deze gegevens op dit moment echter nog niet voor gebruikt.

3.3 Voertuigen

De redenen voor de invoering van een kenteken voor een voertuig zijn divers. Veiligheid is de meest belangrijke reden. Er kan achterhaald worden wie de veroorzaker van een ongeluk is of wie zich niet aan de regels houdt. Daarnaast wordt diefstal tegen gegaan. Ook kunnen daders van criminele activiteiten makkelijker worden opgespoord wanneer deze met een auto zijn gevlucht (Rijksoverheid, 2014).

Voor voertuigen als auto's en brommers zijn er het papieren kentekenbewijs of de kentekencard. Het is verplicht om één van deze bewijzen te hebben wanneer je in het bezit bent van een auto. Het oude kentekenbewijs bestaat uit twee delen. Het eerste deel IA geeft de voertuiggegevens. Het tweede gedeelte IB is voor de tenaamstellinggegevens. Daarnaast is er een overschrijvingsbewijs II dat nodig is wanneer de auto wordt verkocht.

Niet iedereen vindt identificatie gewenst (Boerderij.nl, 2013). Ondanks dat auto's als sinds het einde van de negentiende eeuw een kentekenregistratie hebben landbouwvoertuigen dit nog altijd niet. Boeren en LTO zijn hier tegen omdat de trekkers maar incidenteel op de weg komen. Terwijl het een dure vorm van registratie is. Hierbij moet gedacht worden aan de kosten die eigenaars moeten maken voor de registratie, maar ook aan de administratieve kosten voor het opzetten van een registratiesysteem. Daarnaast wordt het eenvoudiger om ook allerlei andere belastingen in te voeren. Er kan hierbij gedacht worden aan wegenbelasting of houderschapsbelasting. Kentekenregistratie wordt per land geregeld. Voor heel de Europese Unie geldt een verplichting van kentekenregistratie, maar deze wordt in iedere lidstaat afzonderlijk geregeld. Een Europees kenteken dat centraal geregeld wordt is op dit moment nog niet aan de orde (Rijksoverheid, 2014).

3.4 Toepassing op paardenbeleid

Voor paarden zou hetzelfde systeem gebruikt kunnen worden als het systeem voor runderen. Hierbij zou de houder zich moeten registreren. Het is dan bekend waar het paard staat. Wat dan niet bekend is, is wie de eigenaar van het dier is omdat bij paarden in tegenstelling tot andere landbouwhuisdieren de houder en eigenaar in de meeste gevallen niet dezelfde personen zijn. Het kan dan ook verplicht worden dat elk transport van een paard moet worden doorgegeven. Het wordt dan van alle paarden bekend waar ze zich gedurende hun leven hebben bevonden. Vooral in het

geval van ziektes kan dit een goede oplossing zijn. Het nadeel voor de paardenhouders is dat de kans op de invoering van paardenbelasting toeneemt.

Het registreren van paarden zou ook kunnen worden vergeleken met het registreren van voertuigen.

In dit geval zou kentekenplaat van een voertuig vergeleken kunnen worden met de chip.

Kentekenbewijs IA zou vergeleken kunnen worden het paardenpaspoort. IB en II zijn voor paarden niet aanwezig. In een nieuw registratiesysteem zou een document kunnen worden opgesteld zoals IB en II om de gegevens van de eigenaar van het paard te registreren. Wanneer een paard van eigenaar veranderd zou dit document dan verplicht op naam van de nieuwe eigenaar moeten worden overgeschreven.

4 Registratie systemen in het buitenland

In dit hoofdstuk wordt bekeken of er al landen zijn met een meer uitgebreid registratiesysteem als dat momenteel door de EU verplicht is. In het bijzonder wordt er gekeken of er in het buitenland al systemen bestaan die ook in Nederland ingevoerd zouden kunnen worden.

4.1 Europese Unie

In alle landen binnen de Europese Unie gelden dezelfde registratie regels voor paarden (European Commission, 2014). In elk land worden de paarden geregistreerd door middel van een chip en paspoort. In de meeste landen richt de registratie zich uitsluitend op het herkennen van het paard. Eigenaar, houder of locatie worden niet geregistreerd. Landen als Engeland en Duitsland hanteren dezelfde registratieregels als die in Nederland gelden. Er zijn binnen de Europese Unie drie landen die hun beleid hebben uitgebreid, het gaat hierbij om Frankrijk, België en Ierland.

4.1.1 Frankrijk

Er zijn wel een aantal landen die de reglementen hebben uitgebreid en al meer registreren als wat volgens de regels van de Europese Unie verplicht is. Zo wordt in Frankrijk de eigenaar van het paard geregistreerd. Alle paarden in Frankrijk moeten gechipt worden en een paspoort krijgen. Dit geldt ook voor geïmporteerde paarden. Daarnaast moet het paard geregistreerd worden in de centrale database 'SIRE' (Les Haras Nationaux, 2014). Het paspoort dient te worden opgestuurd waarna het een stempel van goedkeuring krijgt. Ook wordt er een eigendomspas aangemaakt. In Frankrijk geldt deze pas als bewijs van eigendom. Het is in Frankrijk dus wel duidelijk wie de eigenaar van een paard is. Bij verkoop moet het eigendom worden overgeschreven. Zonder paspoort en eigendomskaart mogen paarden niet mee doen aan wedstrijden. Het paspoort wordt bij het paard gehouden omdat deze het paard identificeert. De eigendomspas wordt door de eigenaar bewaard als bewijs van eigendom. Zonder paspoort en eigendomspas is het paard moeilijk te verkopen. De houder of stallingslocatie van het paard worden niet geregistreerd (Les Amis du Cheval D'Asnières, 2012).

4.1.2 België

Ook in België worden al veel meer gegevens geregistreerd als in Nederland (Vlaamse Confederatie van het Paard, 2014). Tot 2014 werd naast het paspoort een apart document uitgegeven waarmee de verandering in eigendom kan worden doorgegeven. Deze wordt het mutatiedocument genoemd. Het paspoort blijft op stal bij het paard terwijl de eigenaar het mutatiedocument bij zich houdt. Er moet binnen 8 werkdagen worden doorgegeven wanneer het paard van eigenaar wisselt of definitief naar het buitenland vertrekt. Alleen handelaren die een paard minder dan 15 dagen in het bezit heeft hoeft dit niet door te geven. Wanneer een mutatiedocument werd ingeleverd voor een wijziging dan werd er een nieuw mutatiedocument opgesteld en naar de nieuwe eigenaar verzonden.

Intussen is deze manier van registreren al weer aangepast (Belgische Confederatie van het Paard, 2014). Het mutatiedocument wordt niet meer uitgegeven. In plaats daarvan wordt alle informatie geregistreerd in de centrale database van de Belgische Confederatie van het Paard (BCP). Dit is een organisatie die een vertegenwoordiging van de paardensector vormt/wil vormen ten opzichte van de beleidsverantwoordelijken. Het doel van de organisatie kan vergeleken worden met het doel van de Nederlandse organisatie: de Sectorraad Paarden. Beide willen de belangen van de paardensector behartigen. Het BCP houdt zich bezig met coördinerende taken die te maken hebben met de paardensector en waarvoor ze meestal de opdracht krijgen vanuit de overheid.

De BCP geeft nu geen mutatiedocument meer uit maar een document 'bevestiging van encoding van een paardachtige in de databank'. Het is sinds 2014 verplicht om je als eigenaar te registreren bij de BCP. De registratie vormt geen bewijs van eigendom. Bij de registratie wordt niet meer gebruik

gemaakt van de term eigenaar, maar van de term houder. Het gaat hierbij om de persoon die het eigendomsrecht heeft over het paard of belast is met het houden ervan. Deze persoon moet zich registreren. Ook het adres waar het paard gehouden wordt moet aan het paard gekoppeld worden. Dit moet de eigenaar van het paard regelen. De eigenaar vult een inschrijfformulier in. Allereerst wordt de naam en adres van de houder (=eigenaar) ingevuld, daarna het adres waar het paard gestald is, vervolgens de gegevens van de dierenarts die het paard geïdentificeerd heeft, dan de identificatie gegevens van het paard. Wanneer het paard bij een stamboek geregistreerd is dan mag het formulier daar heen worden gestuurd. Anders wordt het gestuurd naar de VCP of CWBC deze organisaties vertegenwoordigen de BCP in respectievelijk het Vlaamse en Waalse deel van België. De BCP werkt nu met andere, nieuwe, mutatieformulieren. Met deze formulieren kunnen wijzigingen in eigendom, stallingsadres, export, sterfte en uitsluiting van slacht. Wanneer een eigenaar zichzelf en zijn paard niet registreert, of de registratiegegevens niet kloppen, dan kunnen de boetes oplopen van 500 tot 25.000 euro. Controles vinden plaats door het Federaal Agentschap Voor de Voedselveiligheid, de FOD Volksgezondheid en de gewone politie.

De prijs voor paarden exclusief BTW voor de registratie bedraagt €48,11 als het paard ook een paspoort moet krijgen. Anders is de prijs €35,53 voor paarden alleen bedoeld om te slachten zijn de kosten een stuk lager namelijk €11,38.

4.1.3 Ierland

In Ierland wordt de stallingslocatie van het paard geregistreerd (Livestock Health and Pest Authorities). Deze regeling is sinds mei 2012 doorgevoerd. Elke houder van een terrein waar zich paardachtigen bevinden op een vaste basis, maar ook op een tijdelijke basis moet zich registreren. Hier zijn geen kosten aan bevonden. De regeling staat los van de wetgeving die een chip en paspoort verplicht. De informatie over de houder, het terrein en de paarden die zich hier bevinden worden niet in dezelfde database geregistreerd als de informatie in het paspoort. Ook staan de gegevens over de stallingslocatie niet in het paspoort van het paard. De geregistreerde houders moeten de gegevens bijhouden van de paarden die op het terrein komen of deze verlaten. Transport van korter dan 24 uur hoeft niet geregistreerd te worden. Van het paard moeten het UEL nummer, de naam van de eigenaar, het adres waar het paard vandaan komt en naar toe gaat worden bijgehouden.

De reden om deze regel door te voeren is dat het zo duidelijk is waar in het land er paarden staan en met welke andere paarden deze in contact zijn geweest. Hierdoor is er meer zekerheid als er een bepaalde ziekte uitbreekt.

4.2 Buiten de Europese Unie

Landen buiten de Europese Unie zijn over het algemeen minder ver met registreren. In de meeste landen is het paspoort niet verplicht. Zo is het in de USA alleen nodig om een paspoort aan te vragen wanneer men officiële wedstrijden wil rijden.

4.2.1 Zwitserland

Een land dat een uitzondering vormt en zelfs al een stap verder gaat in de registratie is Zwitserland. In Zwitserland is het vanaf 2011 verplicht om een paard te chippen en een paspoort aan te vragen. Sinds 2013 moet ieder paard een paspoort en chip bij zich hebben. Daarnaast is de eigenaar vanaf november 2013 verplicht zich te registreren in een centrale databank (Schweizerische Eidgenossenschaft, 2014). Ook de houders van een paard moeten zich in deze databank registreren. Het is dan altijd bekend waar er paarden worden gehouden. Wie de houder is en hoeveel paarden er op het bedrijf aanwezig zijn en wie de eigenaar van deze dieren is.

Het registreren van de eigenaar staat in Zwitserland los van het paspoort. Het paspoort mag nog steeds worden aangevraagd bij de stamboeken. De gegevens die in het paspoort komen te staan zijn

vergelijkbaar met de gegevens in EU paspoorten. Het paspoort hoeft dan ook niet noodzakelijk de naam van de huidige eigenaar van het paard te bevatten. Ook de houder of locatie wordt in dit paspoort niet geregistreerd. Net als in de EU moet het paspoort bij het paard bewaard blijven. Ook in Zwitserland is het paspoort geen bewijs van eigendom.

De eigenaren moet zichzelf aanmelden bij de centrale databank 'Agate'. De houder moet zich melden in zijn woondistrict waar hij een bedrijfsnummer dient aan te vragen voor het houden van paarden. Deze moet hierbij ook aangeven hoeveel paarden er op zijn bedrijf staan. De eigenaar maakt vervolgens een account aan bij de centrale database. Hier voert hij alle gegevens in van het paard die ook op het paspoort vermeldt staan. Daarbij voert hij het bedrijfsnummer in van de stal waar het paard gestald is. Op deze manier worden alle paarden van de eigenaar ingevuld. Wanneer een paard wordt gekocht dan moet deze aan de lijst worden toegevoegd. Wanneer er een paard wordt verkocht moet er een eigendomsoverdracht worden gemeld en wordt het paard overgezet naar het account van de nieuwe eigenaar. Ook wijzigingen in de stalling van het paard moeten gemeld worden. Er wordt dan een nieuw bedrijfsnummer ingevoerd. Momenteel wordt de op naamstelling van een paard in de database niet gezien als bewijs van eigendom van het paard.

Er zijn dus meerdere databases aanwezig. Één database waar alle informatie in staat over paard, eigenaar, houder en de locatie. Daarnaast zijn er nog de verschillende losse databases van de paspoort uitgevende instanties. De centrale database is de belangrijkste database. Hier kan de eigenaar ook de keuze maken het dier van bestemd naar de slacht te veranderen naar niet bestemd voor de slacht. Alle wijzigingen moeten binnen 30 dagen worden doorgegeven: bij stallingwissel, bij verkoop, bij aankoop, bij een geboorte van een veulen, bij de dood van een paard, bij import en export en bij de castratie van een hengst.

De redenen om het systeem van eigenaar en houder registratie in te voeren zijn hetzelfde als de redenen waarom de overheid het systeem in Nederland ook graag wil vernieuwen.

- Meer duidelijkheid over het aantal paarden in het land.
- Preventie van uitbraak van virusziekte. (Afrikaanse Paardenpest, West Nile, EIA)
- Sneller ingrijpen en meer voorlichting bij uitbraak van een dierziekte.
- Meer zekerheid over de kwaliteit van het paardenvlees.
- Om mee te gaan en ook te voldoen aan de EU regelgeving.

Het commentaar dat tot nu toe in Zwitserland op deze manier van registeren wordt geleverd is dat de kosten van de registratie mensen zal tegenhouden om dit werkelijk te doen. Ook is de controle lastig. Daarnaast wordt gezegd dat deze manier van registeren nog weinig helpt bij ziektebestrijding, omdat het vervoer van paarden alleen geregistreerd hoeft te worden als het dier langer dan 30 dagen weg is van zijn vaste stalling.

In Zwitserland is het in 2013 al gelukt om van de geschatte 105.000 paarden 95.000 paarden in de database te krijgen (Tierwelt, 2013).

4.2.2 West Australië

Ook in Australië is de eigenaar van een paard verplicht zich te registeren. Redenen genoemd voor de identificatie zijn het voorkomen van diefstal en het traceren van ziektes. De eigenaar moet zich registeren bij het 'Department of Agriculture and Food' en ontvangt bij registratie een registratiecode, PIC code, om inzicht te krijgen in wie de eigenaar is van de dieren en waar ze gehouden worden. De code registreert de terreinen waarop de eigenaar zijn dieren houdt. De dieren worden daarnaast geïdentificeerd voornamelijk door brandmerken en oormerken maar chippen is ook mogelijk. Alle gegevens worden verzameld in de centrale database de Western Australia stock brand and PIC register (Department of Agriculture and Food, 2014).

Op deze manier wordt zowel eigenaar, locatie als houder geregistreerd. PIC hoort bij eigenaar niet bij de houder of locatie. Het paard zelf wordt echter niet geregistreerd. Het paard moet worden gebrandmerkt. Dit brandmerk zou moeten leiden naar de eigenaar. Dit systeem heeft echter ook problemen. Als een paard wordt verkocht krijgt deze over het algemeen geen nieuw brandmerk. Wel moet de eigenaar dan document van eigendom opstellen met de vorige eigenaar. Hierdoor is het wel duidelijk wie er paarden houden en kan de eigenaar aantonen de eigenaar van een bepaald paard te zijn. Echter is het, wanneer een paard wordt gevonden, niet direct duidelijk van wie het paard is. Het brandmerk kan van een vorige eigenaar zijn en de paarden zijn niet gechipt.

4.2.3 USA

In Europa is de registratie van een paard bij een centrale database verplicht binnen 30 dagen na de geboorte van het paard. In Australië is het verplicht het paard te registreren en het te melden wanneer het dier wordt verplaatst. In de VS is het vrijwillig om een paard te registreren (Vlad, 2012). In de VS worden de meeste paarden geïdentificeerd door een brandmerk. Het aanbrengen van een chip is niet verplicht. Ook hoeven paarden geen paspoort te hebben. Alleen voor officiële wedstrijden is dit noodzakelijk. Er is een poging gedaan om een registratie systeem op te zetten (Animal and Plant Health Inspection Service, 2014), niet alleen voor paarden maar ook voor andere dieren: de NAIS (national animal identification system) Dit register zou vee en paarden moeten registreren. Het wil de locatie van het dier registreren en de dieren merken. Paarden door middel van een chip. Het is echter niet gelukt om dit programma van de grond te krijgen (United States Department of Agriculture, 2006). Dit kwam voornamelijk doordat deelnemen vrijwillig is. Minder dan 10% van de paardenhouders willen niet de moeite doen om zich in te schrijven en vinden de kosten te hoog. Daarnaast vinden paardenhouders het vervelend om het altijd te moeten melden wanneer ze voor vakantie of concoursen een paar dagen van stalling veranderen. Ook boeren vinden de kosten te hoog om al hun vee te laten registreren. De kosten zouden al hoog genoeg zijn om kleine boeren failliet te laten gaan. De totale kosten van het registreren van alle dieren zouden neerkomen op iets meer dan 300 miljoen. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat er op korte termijn sluitend registratiesysteem komt.

Er worden door de US verschillende redenen genoemd om wel of niet een centraal identificatie en registratiesysteem die overeen komen met de redenen die in Nederland worden genoemd (Greene, 2010).

Voor identificatie:

- Het in een vroeg stadium kunnen stoppen van een dierziekte en de oorsprong van de uitbraak kunnen traceren.
- De economische impact van een ziekte kunnen verkleinen door het instellen van bezettingszones en vrije zones.
- Verbeterde marktpositie omdat steeds meer landen een goede identificatie verwachten omdat ze zelf ook zo een dergelijk systeem hebben.
- Voedselveiligheid
- Het lokaliseren van dieren in rampgebieden.

Tegen identificatie

- Inbreuk op privacy, mogelijke openbaarmaking van informatie en informatie gebruiken voor andere doeleinden.
- Kosten van invoering en controle voor de sector.
- Hoge individuele kosten voor het merken van elk dier.
- Toenemende kans op heffingen op dieren.

4.3 Toepassing op het paardenbeleid in Nederland

Nederland zou in haar beleid veel dingen kunnen overnemen uit het buitenland. Het voordeel van systemen overnemen uit het buitenland is dat het dan al bekend is of er acceptatie is voor een dergelijk systeem en al gezien kan worden in hoeverre een systeem haalbaar is. Er zijn veel verschillende aanvullende mogelijkheden voor de registratie van paarden die Nederland zou kunnen overnemen. Het registeren van alleen de eigenaar zou mogelijk zijn zoals het systeem in Frankrijk, Zwitserland en het oude systeem in België. Het wordt dan in elk geval duidelijk wie de eigenaar van een paard is. Ook zou de houder geregistreerd kunnen worden zoals in Ierland. Bij ziekte zou dan in elk geval bekend zijn waar in het land de paarden zich bevinden. Ook een combinatie is mogelijk zoals in het huidige systeem van België. Een systeem invoeren zoals in Australië is ook mogelijk maar dit systeem zou wel minder passen bij huidige regelgeving in Nederland, omdat het beleid is gericht op het brandmerken van paarden, terwijl dit in Nederland verboden is. Wel is het natuurlijk mogelijk een soortgelijk systeem in te voeren. Een systeem waarbij de eigenaar zich registreert en de stallingslocatie doorgeeft en hiervoor een registratiecode ontvangt. Een nieuw centraal systeem zou zoals in sommige landen kunnen worden opgericht en worden uitgevoerd door de overheid. Ook is het mogelijk dat een organisatie die de paardensector vertegenwoordigt deze taak op zich neemt. Hierbij kan gedacht worden aan de Sectorraad Paarden, die vergeleken kan worden met het BCP die in België de centrale database beheert. Een andere optie zou de KNHS kunnen zijn omdat deze ook een groot deel van de paardensector vertegenwoordigt.

5 Nieuw beleid en zijn mogelijkheden

Sinds 2010 geven de ministers van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aan dat zij graag zouden zien dat de eigenaren of houders van paarden geregistreerd worden. In het onderstaande hoofdstuk zal worden toegelicht wat hiervoor de reden is en welke systemen er mogelijk zouden zijn om de houder of eigenaar en eventueel nog aanvullende medische gegevens te kunnen registreren.

5.1 Nieuw beleid in de ogen van de overheid

Begin 2010 was minister Verburg één van de eerste die in de overheid twijfel uitsprak over het registratie en identificatie systeem van paarden (Portocarero, 2010). Ze gaf aan dat er steeds meer verbeteringen zijn op gebied van dierenwelzijn. Het probleem is nog wel dat de hiervoor opgestelde regels en plannen niet altijd even concreet of uitvoerbaar blijken. Verburg was daarom van mening het registratie beleid voor paarden moet worden uitgebreid en dat de sector dit zelf moet gaan regelen. Het meest belangrijke aspect van de registratie heeft volgens haar betrekking tot de duidelijkheid over de locatie van alle paarden. Dit om in het geval van een ziekte uitbraak en verspreiding te kunnen voorkomen. Een andere nuttige aanvulling zou het vastleggen van de medische geschiedenis zijn. Zodat bij aankoop het duidelijk is of het paard gezond is. Er zou ook meer aandacht moeten komen voor paarden die ongechipt geïmporteerd worden en vervolgens nooit geregistreerd worden. Voor de eigenaar kan registratie volgens Verburg interessant gemaakt worden door ook de eigenaar te registreren en dit als bewijs van eigendom te laten gelden. Momenteel is dit nog niet het geval en is er veel onduidelijkheid over hoe het eigendom bewezen kan worden. Ondanks haar uitspraken is er tijdens haar ministerschap nooit een nieuw registratiebeleid tot stand gekomen.

In 2011 gaf toenmalig staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie 'Henk Bleker' de Sectorraad Paarden (SRP) de opdracht om een vernieuwd Identificatie en Registratie beleid voor paarden op te stellen. De overheid stelde dat het niet de taak was van de overheid om de registratie van dieren bij te houden maar dat dit moest worden overgelaten aan het productschap of de Sectorraad Paarden (SRP). Het doel van een nieuw beleid moet een centrale registratie van de verplaatsing van paarden en de veranderingen in houders zijn (Bleker, 2011).

De SRP heeft op verzoek van de staatssecretaris Bleker een voorstel opgesteld (Nederlands Hippisch Kennis Centrum, 2011). In dit voorstel wordt het huidige systeem aangepast en aangevuld maar komt er geen nieuw systeem. De huidige databases worden in dit voorstel geactualiseerd en er vindt meer controle plaats zodat bij verkoop het paard wordt overschreven op naam van de nieuwe houder. De staatssecretaris achtte dit voorstel een begin, maar zeker niet voldoende. Door de verschillende databases en doordat het zeer eenvoudig is onder registratie uit te komen is dit een niet voldoende sluitend systeem. De staatssecretaris stelde daarom dat hij zelf een wettelijke verplichting voor de registratie van houder en locatie zou uitwerken. Daarbij zou er een centrale database komen in beheer bij het Productschap Vee en Vlees. Zodat in de toekomst van elk paard de houder en locatie bekend is. Wel verzocht hij de SRP vast te beginnen met het vernieuwen en actueel houden van de informatie in de registers. De belangrijkste reden die genoemd wordt door staatssecretaris en de overheid voor het invoeren van de registratie van houder en locatie is de gezondheid. Naast de registratie voor diergezondheid is de registratie ook van belang voor de volksgezondheid.

Hoewel de staatssecretaris een begin heeft gemaakt aan de verbetering van het huidige systeem, heeft hij het vernieuwde systeem dat hij voor ogen had nooit volledig uitgewerkt. In 2012 is hij afgetreden als staatssecretaris. Huidige staatssecretaris voor Economische zaken (waaronder ook landbouw valt) is momenteel Sharon Dijksma. Ook deze heeft recentelijk aangegeven om het huidige

registratiebeleid te willen aanpassen (Timmer, 2013). Dit komt voornamelijk door het recente schandaal met paardenvlees. Mogelijk kon het paardenvlees een gevaar voor de volksgezondheid opleveren. Tijdens de Europese landbouwrraad heeft zij aangedrongen op de verbetering van regelgeving van paarden in Europa. Ook attendeerde zij de Tweede Kamer hierop. De registratie van de identiteit van een paard moet betrouwbaarder worden zodat de geregistreerde identiteit en de hieraan gekoppelde informatie over het gebruik van dierengeneesmiddelen ook daadwerkelijk bij het te slachten paard hoort. Ook controle van het doorgeven van informatie over het gebruik van dierengeneesmiddelen zou vergroot moeten worden. Momenteel is het systeem nog te fraudegevoelig, er is geen garantie voor de veiligheid van Nederlands paardenvlees. “Dierenartsen moeten beter registreren en deze registratie moet ook worden bijgehouden in het centrale register”. Volgens Dijkma zou de oplossing liggen in een Europees identificatie en registratieregister voor paarden, die overeenkomt met het registratiesysteem voor paarden. Hierdoor kunnen de paarden beter getraceerd worden.

5.2 Mogelijke onderdelen van een nieuw systeem

Een concreet plan is nog niet opgesteld wel zijn er door verschillende partijen een aantal mogelijke aanpassingen van het huidige systeem benoemd (Joosten, 2014) (Dierenbescherming, 2009) (Nederlands Hippisch Kennis Centrum, 2011):

1. De verplichtte registratie van de eigenaar van het paard.
2. De verplichtte registratie van de houder van het paard.
3. De verplichtte registratie van de locatie van het paard.
4. De registratie van afkeuring van het paard in de database.
5. De registratie van (erfelijke) gebreken in de database en/of paspoort.

5.2.1 De verplichtte registratie van de eigenaar van het paard

De registratie van de eigenaar van een paard in de database en op het paspoort, kan veel voordelen opleveren. Allereerst is het zo altijd duidelijk wie de eigenaar is en hoeven hier geen rechtszaken over gevoerd te worden. Voornamelijk wanneer de registratie van eigendom ook als bewijs van eigendom gezien wordt. Er zou hiervoor een regeling opgesteld kunnen worden, dat bij verkoop een contract wordt opgesteld tussen beide partijen en deze met een verzoek tot een wijziging in de tenaamstelling wordt opgestuurd naar het stamboek.

Het verplicht stellen van de registratie van de eigenaar zorgt er voor dat er vaker (bij elke verkoop) contact moet worden opgenomen met het stamboek en er zo vaker wijzigingen worden doorgeven. Daardoor blijven de gegevens over het paard up to date. Ook heeft het stamboek altijd de gegevens van de huidige eigenaar. Dus kan er contact gezocht kan worden wanneer er twijfel bestaat over de juistheid van de gegevens in de database.

De registratie van de eigenaar zal ook diefstal en malafide handel tegengaan. Wanneer iemand een paard koopt kan deze bij de database controleren wie als eigenaar geregistreerd staat. Als het paard gestolen is zal het paard op naam van een andere eigenaar staan als de verkoper. Dit geldt ook voor de verkoop van afgekeurde paarden. Bij de verkoop van een paard zou het dier moeten worden overgeschreven op naam van een nieuwe eigenaar. Dit is niet mogelijk omdat het dier is afgekeurd. Een mogelijke koper komt zo te weten dat het paard is afgekeurd. Gestolen dieren die gevonden worden kunnen zo ook sneller bij de juiste eigenaar worden teruggebracht.

Daarnaast is het handig dat het bij uitbraak van een ziekte duidelijk is wie aangesproken kan worden. Dit geldt ook wanneer paarden zijn uitgebroken of wanneer er paarden in een slechte gezondheid worden aangetroffen. Het is dan duidelijk wie voor de paarden verantwoordelijk is.

5.2.2 De verplichtte registratie van de houder van het paard

De meeste paarden zijn niet gestald bij het woonhuis of bedrijf van de eigenaar. Een groot deel van de paarden in Nederland staan op een pensionstal of manege, waarbij de houder verantwoordelijk is voor de stalling. Een belangrijke stap om een uitbraak en/of de verspreiding van een ziekte tegen te gaan is het in kaart brengen van de paardensector. Op dit gebied zou de registratie de houder en de locatie kunnen helpen om bepaalde paarden te kunnen lokaliseren en een houder te kunnen inlichten. Ook in het geval van gestolen of teruggevonden paarden kan achterhaald worden waar de dieren thuishoren.

5.2.3 De verplichtte registratie van de locatie van het paard

Het registreren van de locatie van het paard zal meer duidelijkheid geven over hoeveel paarden er in Nederland zijn en waar deze zich bevinden. Deze optie wordt vaak genoemd in combinatie met de registratie van de eigenaar of houder. Veel paarden staan namelijk niet aan huis maar op een manege, pensionstal of opfokbedrijf. Wanneer alleen de eigenaar wordt geregistreerd is het dus nog niet duidelijk waar het paard zich bevindt. Wanneer er een ziekte uitbreekt kan dit wel belangrijke informatie zijn. Paarden in een bepaald gebied kunnen een groter risico hebben op het krijgen van een ziekte als paarden in andere gebieden. De registratie van de locatie kan op verschillende manieren. Het adres van de houder kan worden genoteerd maar het is ook mogelijk om meer beperkte informatie te registreren zoals de gemeente waarin het paard zich bevindt.

5.2.4 De registratie van een afgekeurd paard

De registratie van afgekeurde paarden in de database zal bijdragen aan de strijd tegen malafide paardenhandel. Wanneer iemand een paard wil kopen kan deze eerst de gegevens over dit paard in de database opvragen of (bij enkele stamboeken) zelf inkijken. Als er staat dat het paard is afgekeurd dan weet de koper dat deze het paard beter niet kan aanschaffen. Een voorwaarde is hiervoor wel dat de verzekering de afkeuring altijd doorgeeft aan het stamboek. Dit zou kunnen door een strengere regelgeving die de melding van afkeuring verplicht en door hier dan ook regelmatig op te controleren.

5.2.5 De registratie van (erfelijke) gebreken van een paard in de database en/of paspoort

Het voordeel van de registratie van erfelijke gebreken is dat fokkers een hengst kunnen kiezen voor hun merrie met een kleine of niet aanwezige kans om het erfelijk gebrek door te fokken. Ook wanneer zij een merrie kopen kunnen zij hier rekening mee houden.

Wanneer ook medische gegevens van een paard worden vastgelegd, is het voor een koper meteen duidelijk of hij met een gezond paard te maken heeft. De kans dat zieke paarden als gezond worden verkocht wordt verkleind.

5.3 Mogelijk nieuwe systemen:

- Oude databases verberen
- Oude databases aanvullen met nieuwe informatie
- Oude databases behouden en een nieuwe centrale database voor registratie houder of eigenaar
- Centrale database met oude of nieuwe gegevens
- Nieuwe gegevens laten vastleggen in paspoort
- Paspoort aanvullen met apart document voor aanvullende gegevens eigendom en/of gezondheid.
- Toenemende controle van dierenartsen, VWA en slachters.

Oude databases verbeteren

Er werd al eerder een plan bedacht door de Sectorraad Paarden voor de verbetering van de oude databases. Deze zouden worden geüpdate door het controleren en aanvullen van de gegevens uit de database. Zo zou elke stamboekorganisatie moeten controleren of de paarden in hun database nog in leven zijn en nog in Nederland zijn gestald. Dit zou dan moeten worden bijgehouden. Hierdoor zou al een duidelijker beeld ontstaan over het aantal paarden in Nederland. Verder verandert er weinig, er wordt geen nieuwe informatie geregistreerd. Het zal ook lastig zijn de oude databases te verbeteren wanneer er geen verplichte eigendomsregistratie komt. Er kan geen contact worden opgenomen met de eigenaren van de paarden waardoor het lastig wordt er achter te komen of het paard nog leeft en in Nederland gestald is.

Oude databases verbeteren en aanvullen

Een andere optie is het verbeteren van de databases en deze daarnaast aan te vullen met nieuwe gegevens. Deze nieuwe gegevens kunnen bestaan uit het registreren van één of meerdere van de volgende aspecten: eigendom/houder/stallinglocatie/afkeuring en medische gegevens.

Oude databases behouden en één centrale database oprichten met nieuwe gegevens

Het behouden van de databases van de stamboek en daarnaast nog een aparte database oprichten voor aanvullende gegevens.

Centrale database al dan niet met oude of nieuwe gegevens

Het afschaffen van de databases van stamboeken en het oprichten van één centrale database waarin alle paarden in Nederland geregistreerd worden.

Aanvullende gegevens laten vastleggen in het paspoort

Het behouden van de oude databases of het oprichten van een nieuwe database op basis van de huidige of nieuwe gegevens. Aanvullende gegevens zoals eigendom en medische informatie in het paspoort laten opschrijven.

Paspoort aanvullen met een apart document voor de registratie van aanvullende gegevens.

Het behouden van de oude databases of het oprichten van een nieuwe database op basis van de huidige of nieuwe gegevens. Aanvullende gegevens komen op een apart document te staan dat een bijlage vormt bij het paspoort.

Meer medewerking van dierenartsen, VWA, slachters en Rendac

Ook is meer controle mogelijk door slachters en dierenartsen te vragen toe te zien op het afmelden van paarden bij de databases. Dit kan in samenhang met de andere genoemde opties.

5.4 Wie gaat een nieuw beleid doorvoeren?

De meest voor de hand liggende keuze zou de PVE zijn omdat deze vanuit de overheid al de taak had het identificatie en registratiebeleid voor paarden te regelen. Ook heeft de overheid de PVE al eerder genoemd als mogelijke uitgever van een centrale database. Echter is de PVE sinds dit jaar opgeheven. Het zal deze taak dus niet gaan uitvoeren. Een andere mogelijkheid zou kunnen liggen bij de opvolger van de taken van het PVE de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Mocht de paardensector toch zelf een vernieuwd systeem willen regelen dan zou de Sectorraad Paarden als eerste in aanmerking komen. Deze zou oorspronkelijk ook dit beleid gaan doorvoeren, dit is er alleen nooit van gekomen. De Sectorraad Paarden wil een vertegenwoordiging zijn van de paardensector. Deze taak zou dan ook goed bij de Sectorraad passen. Een andere optie is de taken te laten uitvoeren door de KNHS. Deze sportfederatie is onder alle paardenhouders bekend en heeft een grote aanhang. Deze zou dan ook veel mensen kunnen bereiken. Het is echter zeer de vraag of deze organisatie de taken op zich zou willen nemen omdat het zich nu vooral met de sport bezighoudt en nooit heeft

aangegeven een dergelijke taak te willen uitvoeren. Een laatste mogelijkheid zou zijn de registratie plaats te laten vinden door de huidige stamboekorganisaties. Hiermee loopt men echter wel de kans tegen hetzelfde probleem aan te lopen als dat er nu is. Er is dan geen centrale database en organisatie waardoor het veel lastig wordt het systeem sluitend te krijgen.

5.5 Wat gaat dit de paardenbezitters kosten?

Het opzetten en onderhouden van een database kost geld. Dit geld zal moeten worden terugverdiend en zal dus betaald moeten worden door de paardenbezitters. Dit zou kunnen op verschillende manieren:

- Betaling voor de registratie bij de database.
- Betaling van een jaarlijks bedrag dat voor iedereen gelijk is.
- Betaling van een jaarlijks bedrag dat afhangt van het aantal paarden dat iemand bezit.
- Betaling voor elke registratie van een paard.
- Betaling voor elke wijziging in eigendom en verplaatsing van elk paard.

Voor de hoogte van het bedrag dat betaald moet worden kan worden gekeken naar de tarieven die op dit moment betaald moeten worden bij andere gelijkwaardige databases voor paarden in andere sectoren.

- In België zijn de kosten voor de registratie in de database €35,53 exclusief BTW voor paarden in het bezit van een paspoort (Belgische Confederatie van het paard, 2014). Voor slachtpaarden geldt een aangepast tarief van €11,38 exclusief BTW.
- In Zwitserland zijn de kosten van registratie 40 frank (33,15 euro) wanneer een paard voor de eerste keer in de databank geregistreerd wordt (Schweizerische Eidgenossenschaft, 2014). Daarnaast moet voor elke verandering van stalling en eigendom een bedrag van 5 frank (4,14 euro) betaald worden.
- Kosten voor het overschrijven van een kenteken van een auto liggen op een bedrag van €9,70 (Postkantoor, 2014).
- Voor varkens moet er per bedrijf een vast tarief worden betaald (Rijksdienst voor ondernemend Nederland, 2014). Bedrijven met minder dan twintig varkens betalen €33,50 per jaar. Voor meer dan twintig varkens wordt €99 betaald. De tarieven zijn echter wel voorlopig en kunnen verlaagd worden als de kosten voor I&R lager uit blijken te vallen. Voor wijzigingen (verplaatsing, verkoop of overlijden) moet een bedrag van €0,20 worden betaald.
- Voor runderen wordt een vast tarief betaald van €33,50 per houder per jaar. Ook dit tarief kan worden verlaagd als de registratie kosten lager uit blijken te vallen. De bedragen die betaald moeten worden voor wijzigingen liggen tussen de €0,05 en €1,31.
- Bedragen die betaald moeten worden om een paard in Nederland verplicht op naam te laten zetten liggen in Nederland voor niet leden tussen de €15 en €65 voor niet leden (Vereniging eigen paard, 2009). In sommige gevallen is het verplicht om eerst lid te worden van het stamboek. Deze kosten liggen ongeveer tussen de €45 en €210 per jaar.

De bedragen in andere landen en bij andere diersoorten liggen dus rond de €35 (per jaar of per nieuwe registratie). In sommige gevallen moet ook een kleine bijdrage worden betaald van een paar cent of een paar euro per wijziging die moet worden doorgevoerd. Dit zou een richtlijn kunnen vormen voor het bedrag dat voor de registratie van paarden kan worden gevraagd.

6 Draagvlak nieuw beleid

Als een vernieuwd systeem zo een goed idee is, waarom is het er dan nog niet? Ondanks de vele voordelen die in het voorgaande hoofdstuk worden genoemd over een nieuw beleid waarin de eigenaar of houder en de locatie van het paard wordt geregistreerd, is er nog veel tegenstand vanuit de paardensector. De angst voor de invoering van paardenbelasting is hier een belangrijke afweging in. Net als de kosten die er bij komen kijken om bij elke verkoop of verplaatsing de gegevens van het paard te moeten wijzigen. Ook privacy speelt mogelijk een rol. Mensen moeten steeds meer gegevens registreren, is dit wel gewenst? Ook is het de vraag of iedereen zich aan de nieuwe regels houdt en dit systeem ooit sluitend zal worden. In dit hoofdstuk zal besproken worden wat de tegenstand van de paardensector is tegen een nieuw beleid.

6.1 Paardenbezitters

Kosten/veel wisselingen van houder eigenaar

Er zijn verschillende redenen om geen eigendomsregistratie toe te voegen aan de Europese I&R regel van 2009. Één van die redenen is dat een vernieuwde registratie meer kosten met zich mee zal brengen (Land, 2009). Paarden hebben niet altijd maar één eigenaar, sportpaarden hebben zelfs eigenaren in verschillende landen. Ook worden paarden veel verhandeld. Het continue overschrijven van een paard zal hierdoor een hoge kostenpost opleveren. Bovendien moet men in veel gevallen lid zijn van de paspoortuitgevende instantie om het paspoort op naam te kunnen zetten. Bij een nieuwe regelgeving zal een houder/eigenaar dus eerst de kosten voor een lidmaatschap moeten betalen en vervolgens de kosten om het paard op naam te laten zetten. Voor handelaren die veel paarden voor een zeer korte termijn op stal hebben is dit helemaal veel werk en kosten. Een handelaar moet lid zijn de verschillende stamboeken, afhankelijk van de ras(sen) paarden die hij verkoopt. Bij elk aangekocht paard moet hij kosten voor de overschrijving van op naamstelling betalen terwijl de paarden mogelijk binnen elke weken zijn doorverkocht en dan weer opnieuw overgeschreven worden. Ook als paarden voor langere tijd bij één eigenaar blijven dan is het alsnog mogelijk dat een paard van locatie wisselt. Paarden staan vrijwel nooit op dezelfde locatie. Paarden kunnen tijdelijk in de opfok staan, vakantie op een weide krijgen, op een trainingsstal zijn of gewoon van stalling wisselen door verhuizing van de eigenaar. Wanneer ook de houder of locatie waar het paard staat geregistreerd worden dan zullen ook deze wijzigingen moeten worden doorgegeven (Joosten, 2014).

Niet alleen voor paardeneigenaren of houders zal het geld kosten steeds gegevens te laten wijzigen maar er zullen ook grote kosten zijn voor de overheid en de instantie die het systeem zal uitvoeren. Het bijhouden en doorvoeren van wijzigingen vergt tijd en geld en ook zal er veel geld zitten in de controle of iedereen zich aan de nieuwe regels houdt.

Paardenbelasting

De angst voor de invoering van paardenbelasting is voor paardenhouders de belangrijkste redenen om tegen de invoering van een registratiesysteem te zijn die een eigenaar of houder registreert. Sinds een paar jaar duiken er steeds meer geruchten op dat gemeenten van plan zijn om belasting te gaan heffen aan paardeneigenaren. In Duitsland is deze paardenbelasting al in enkele gemeenten ingevoerd. Het bedrag van de belasting zou maximaal €750 bedragen. In 2012 werden in de eerste gemeentes in Duitsland paardenbelasting ingevoerd, zoals in de gemeente Bad Sooden-Allendorf. De verwachting was dat andere gemeenten snel zouden volgen. Toch is dit tot op heden nog meegevallen veel paardensporters hebben geprotesteerd tegen de paardenbelasting, waardoor sommige gemeenten zoals Schlangenbad weer van de belasting hebben afgezien (Kiljan, 2013).

Een online petitie tegen paardenbelasting werd door meer dan een half miljoen mensen ondertekend. Volgens de FN en paardensporters zou de invoering van paardenbelasting grote

economische schade opleveren. Het zou het houden van paarden onmogelijk maken door de hoge kosten. Veel fokkerijen, handelsstallen, maneges ect. Zouden deze kosten niet kunnen betalen waardoor veel banen verloren gaan. Ook zal het, het eind betekenen van het paardentoeisme (Deutsche Reiterliche Vereinigung, 2013).

Ook in Oostenrijk moet belasting worden betaald voor paarden (Die Presse, 2014). Het gaat hierbij om omzetbelasting voor paardenbedrijven. Hier is men bang dat de nieuwe regels voor duizenden paarden een doodvonnis zijn. Paarden worden onbetaalbaar en vooral oudere paarden zouden hierdoor sneller naar de slacht worden gedaan. Volgens een studie door de Universiteit in Wenen zou de omzet van de sector door deze maatregelen dalen met 19.4 miljoen terwijl de opbrengsten uit belasting 3.5 miljoen bedragen.

Paardenhouders in Nederland zijn bang dat Nederland volgt en dat het houden van paarden dan erg duur wordt (Levendehave, 2009). Het invoeren van paardenbelasting is lastig wanneer het niet bekend is waar in Nederland de paarden zich bevinden en wie de eigenaar is. Er moet wel een adres zijn waar de rekening heen gestuurd kan worden. Momenteel is het nog maar van een klein deel van de paarden bekend wie de eigenaar is. Wanneer het nieuwe systeem wordt ingevoerd waarbij houder of eigenaar wordt geregistreerd dan wordt het veel eenvoudiger voor de gemeentes om paardenbelasting in te voeren. Paardenhouders vallen vooral over de hoogte van het bedrag en vragen zich af of paardenbelasting ook echt de paardensector ten goede zal komen.

Dierziekte

Zoals ook in hoofdstuk 2 is benoemd kan de registratie van de houder of eigenaar helpen bij het stoppen van de verspreiding van een besmettelijke dierziekte. Dit zou een voordeel zijn omdat mogelijk minder paarden overlijden. Paardeneigenaren hebben echter nog de angst dat wanneer het bekend is waar paarden zich bevinden en wanneer dit in een besmet gebied is dat paarden worden geruimd (Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, 2014). Echter kan men zich afvragen of dit niet ook zal gebeuren als het niet van tevoren bekend is waar deze paarden zich bevinden. Het kan ruimen ook voorkomen als duidelijk wordt dat bepaalde paarden niet in een besmet gebied zijn geweest.

Eigendom

Zoals ook in hoofdstuk 2 is benoemd is het een voordeel voor paardenhouders wanneer zij een bewijs zouden hebben dat zij eigendom zijn van hun paard. Een vernieuwd registratiesysteem zou hier op kunnen inspelen. Dit zou veel rechtszaken kunnen voorkomen (Portocarero, 2010).

Privacy

Niet iedereen is er blij mee dat er steeds meer geregistreerd moet worden en zien dit als een inbreuk op de privacy. Niet iedereen wilt altijd en overal getraceerd kunnen worden.

Haalbaarheid

Het is de vraag of het haalbaar is om alle paarden en hun eigenaren of houders in Nederland geregistreerd te krijgen (Vereniging Eigen Paard, 2010). Nog steeds zijn er paarden die geen paspoort of chip hebben. Het huidige systeem is dus ook al incompleet. Daarnaast zijn er veel mensen tegen de registratie van houder of paard en zullen deze mogelijk niet bereid zijn hier aan mee te werken. Of zich wel registreren maar geven vervolgens wijzigingen in eigendom, stallingslocatie of bij het overlijden van het paard.

Vanaf de andere kant kan je zeggen dat je ergens moet beginnen. Misschien zullen de eerste jaren nog niet alle paarden geregistreerd staan maar zal er door controles steeds meer paarden bijkomen en zullen mensen gewend raken aan de nieuwe manier van registreren en hier dan ook steeds meer voor openstaan. Ten slotte kan de vergelijking worden gemaakt met de registratie van vee. Van deze

dieren wordt ook de houder (die vrijwel altijd tevens eigenaar is) geregistreerd. Deze registers zijn ook vrijwel sluitend dus zou dat bij paarden ook moet kunnen.

Controle op regelgeving, vergunningen en belasting betalen

Wanneer het bekend wordt waar de paarden in Nederland gestald zijn kan er ook meer controle plaatsvinden. Er kan eenvoudiger bij stallen worden langsgedaan om te controleren of deze aan de huidige regels met betrekking tot paardenwelzijn voldoen. Ook kan gecontroleerd worden of er wel vergunningen zijn afgegeven voor de paardenfaciliteiten die zich op het terrein bevinden. Daarnaast kan gecontroleerd worden of er wel belasting wordt betaald over de inkomsten uit de verhuur van weiland of stalling voor paarden (Weerd, 2010).

Resultaten uit enquête

Het is nog steeds niet helemaal duidelijk of paardenhouders achter een nieuwe manier van registreren staan. De Sectorraad zegt een onderzoek te hebben uitgevoerd naar het draagvlak van een nieuw identificatie en registratiesysteem. Hieruit zou naar voren zijn gekomen dat de paardensector open staat voor de invoering van een dergelijk systeem (Levende Have, 2009). Echter wanneer op paardenfora zoals bokt.nl wordt gekeken, lijken de meeste paardenliefhebbers tegen te zijn. Om er achter te komen of de paardensector open staat voor een vernieuwing van het registratiesysteem is er een enquête uitgegeven. Deze is ingevuld door 61 respondenten (zie bijlage 2, pagina 53).

Vrijwel alle respondenten (+95%) in het bezit van een paard zijn op de hoogte van het huidige identificatie en registratiesysteem in Nederland. Deze mensen zijn er dus van op de hoogte dat een paard gechipt moet zijn en een paspoort moet hebben. De paarden van de respondenten zijn allen gechipt en hebben allemaal een paspoort. Ongeveer de helft van de respondenten heeft het paard op naam laten zetten in het paspoort. 50% van de respondenten die het paspoort niet op naam hebben laten zetten geeft aan de kosten hiervoor de voornaamste reden zijn en omdat het niet verplicht is. Ook geven enkele respondenten aan geen zin te hebben het paard op hun naam te zetten en zes respondenten geven aan niet te weten hoe dit moet. De reden om je niet te registreren vanwege inbreuk op de privacy vinden geen van de respondenten belangrijk, het is voor hen geen reden om hun paard niet op naam te laten zetten. Een deel van de respondenten geven aan dat ze registratie op dit moment het geen waarde vinden hebben omdat het registreren niet als eigendomsbewijs gezien wordt. Daarbij moet je lid worden van het stamboek of de KNHS om je als eigenaar van een paard te laten registreren, hier zitten kosten aan verbonden. Verder geven enkele respondenten aan er nooit over na gedacht te hebben om zich als eigenaar te laten registreren.

50% van de respondenten is er van op de hoogte dat de overheid het registratiebeleid wil aanpassen. Van de mensen met een eigen paard is 91% voor de invoering van een registratiesysteem waarbij de houder of de eigenaar van een paard geregistreerd wordt. De voorkeur gaat uit naar de registratie van de eigenaar met 46%, 43% gaat voor de registratie van zowel eigenaar als houder, slechts 8 procent is voor de registratie van de houder, 3% heeft geen mening. 80% van de respondenten geeft aan het prettig te vinden dat het bij een vernieuwd registratiesysteem mogelijk zou zijn om een bewijs van eigendom van hun paard te hebben. Dit vinden respondenten de belangrijkste reden om mee te willen doen aan een vernieuwd registratiebeleid. 60% verwacht dat het nieuwe registratiesysteem malafide paardenhandel zal tegengaan, en 53% verwacht dat er sneller en beter zal worden ingegrepen bij uitbraak van besmettelijke dierziektes. 36% hecht er waarde aan dat er duidelijkheid komt over het aantal paarden in Nederland. Twee respondenten (3%) zien geen voordelen in de invoering van het nieuwe systeem. Andere door de respondenten genoemde voordelen: het voorkomen van diefstal, de eigenaar kan zich niet meer verschuilen achter een ander en is altijd verantwoordelijk voor het welzijn van zijn of haar paard. Weten wie vorige eigenaren waren en daar contact mee kunnen opnemen. Eenvoudig de geschiedenis van een paard kunnen achterhalen. Het ontstaan van een groter netwerk binnen paardensector.

58% van de respondenten is bang voor de invoering van paardenbelasting als gevolg van een verplichte registratie, 49% heeft geen zin in extra kosten, 10% is bang voor meer controle op de paardenhandel. Het gaat hierbij om het betalen van belasting over inkomsten uit verkoop van paarden. 23% geeft geen behoefte aan de uitbreiding van welzijnsregels en 22% noemt de registratie een inbreuk op privacy. 30% geeft aan te verwachten dat niet alle paarden in Nederland geregistreerd zullen gaan worden en 7% ziet alleen maar voordelen van een vernieuwd registratiesysteem. Opmerkingen die respondenten maakten over de nadelen van het systeem zijn: Belasting komt er toch wel. Ze willen niet nog meer regeltjes om regeltjes. Het continue moet doorgegeven als een paard van locatie veranderd. Daarnaast wordt veel papieren rompslomp verwacht. Eigenaren van Shetlanders of dieren die niet verhuizen vinden het niet de moeite zich te registreren en zullen dit dan ook niet doen. Daarnaast is het voor een handelsstal veel werk en veel kosten om elk paard te gaan registreren. Registreren heeft ook geen zin als chip bij slachthuis niet wordt gecontroleerd.

Over de vormgeving van een nieuw registratiesysteem zijn de meningen verdeeld. 36% ziet graag dat de eigenaar en of houder op een apart document worden genoteerd dat een aanvulling vormt op het paardenpaspoort. 34% is voor registratie in een speciaal opgerichte database. 30% is voor registratie in het paardenpaspoort.

Een kleine meerderheid van 59% is voor de registratie van erfelijke gebreken. Ook is een kleine meerderheid van 52% voor het registreren dat een paard is afgekeurd. Hetzelfde percentage is ook voor het vastleggen van medische gegevens in het paardenpaspoort.

HOE MENSEN OVERTUIGEN NIEUW SYSTEEM IN TE VOEREN

Een groot deel van de respondenten heeft ook aangegeven hoe zij overtuigd zouden kunnen worden om een vernieuwd registratiesysteem te accepteren en hier aan mee te werken.

- Het systeem eerst perfectioneren en goed voor elkaar hebben voor het wordt uitgevoerd.
- Kosten laag houden en registreren makkelijk houden, bij voorkeur via internet.
- Chaos voorkomen, zorgen dat het systeem goed sluitend wordt.
- Een ongecompliceerd en waterdicht systeem bedenken, die geen bakken met geld kost.
- Systeem maken waarbij het goed geregistreerd word wie de eigenaar is, net zo duidelijk als bijvoorbeeld met een auto. Snel en makkelijk op naam over te zetten.
- Overtuigen is niet nodig zolang duidelijk is van wie een paard/pony is.
- Al overtuigd, in de veehouderij zijn ook alle dieren geregistreerd. In de paardenhouderij zou dit veel gesjoemel voorkomen.
- Registratie van medicijnen en het wel of niet beschikbaar zijn voor consumptie via het internet regelen. Deze gegevens moeten alleen door de dierenarts te wijzigen zijn.
- Duidelijkheid over eigendom creëren. Geen gedoe met paardenbelasting.
- Eerst meer mensen bereiken en informeren via krant, tv en internet om op deze manier de voordelen onder de aandacht te brengen en mensen voor te lichten.
- Het geven van goede voorlichting.
- Garantie geven dat er geen paardenbelasting komt.
- Voorlichting geven over de gevaren van ziekte verspreiding en de juridische voordelen (van eigendomsbewijs)
- Niet nodig, invoeren liever vandaag dan morgen.
- Er moet een bewijs van eigendom komen. Medische informatie moet in het paspoort worden gezet.

- Goede voorlichting waarbij ook de nadelen worden genoemd, maar uitleggen waarom deze niet opwegen tegen de voordelen.
- Geen kosten aan de registratie verbinden.
- Geen bijkomende kosten zoals paardenbelasting
- Veel controle en zorgen dat het systeem betrouwbaar wordt.
- Registratie als eigendomsbewijs laten gelden, gegevens van vorige eigenaren kunnen terugvinden.
- Veiligheid van het systeem garanderen zonder extra kosten of kleine lettertjes.
- Uniform tarief voor registratie en strenge controles bij slachthuizen.
- Geen verplichting tot lidmaatschap bij stamboek.
- Er ontstaan veel problemen in de huidige situatie, om grip hierop te krijgen moet dit doorgevoerd worden.
- Meer voorlichtingen erover geven, vooral aan mensen die recreatief paarden houden.
- Met sterke argumenten komen. Op dit moment weet ik er vrij weinig van en dat terwijl ik mijn paard al bijna 7 jaar geleden gekocht heb, maar nog steeds niet overgeschreven. Er wordt geen nadruk gelegd over het waarom dit verstandig is.
- Als er paarden niet geregistreerd zijn en worden gevonden door de NVWA bij controle direct in beslag nemen.

Er zijn twee respondenten die zich niet laten overtuigen. Deze geven aan geen vertrouwen in de sectorraad paarden en overheid te hebben en om deze redenen niets van deze instanties te willen aannemen.

6.2 Stamboekorganisaties en verenigingen

Stamboekorganisaties zijn in elk geval voor een behoud van het huidige registratiesysteem. Dit omdat een groot deel van hun opbrengsten voortkomen uit het uitgeven van paspoorten. Dat betekent echter niet dat ze geen verandering willen. Een groot deel geeft duidelijk aan iets te zien in een vernieuwd registratiebeleid (Nederlands Hippisch Kenniscentrum, 2011). Het grootste deel van de stamboekorganisaties heeft de voorkeur voor registratie van de eigenaar of eigenaar en houder, omdat dan contact opgenomen met de eigenaar van het dier. Stamboekorganisaties zeggen graag meer op de hoogte te willen blijven van voortgang van het Identificatie en Registratie beleid.

De Sectorraad paarden draagt voornamelijk als reden voor registratie aan dat in het geval van een paardenziekte de paarden en hun eigenaars snel opgespoord kunnen worden. Niet iedereen is het hier mee eens, zo stellen de KWPN en de Vereniging Eigen Paard dat het niet noodzakelijk is om voor deze redenen een database op te richten. Deze zijn van mening dat het ook zonder die registratie mogelijk is eigenaren te traceren en informeren. Het KWPN is in elk geval tegen het invoeren van paardenbelasting omdat het systeem daar niet voor bedoeld is (Hageman, 2009). Het staat wel open voor het systeem waarin de eigenaar wordt geregistreerd en roept eigenaren van KWPN paarden al op zich te registeren bij het stamboek en eigendom in het paspoort te laten vastleggen.

Het stamboek van trekpaarden en Haflingers gaf in 2009 aan voor een eigenarenregistratie te zijn maar tegen een registratie van houders (Nederlands Hippisch Kenniscentrum, 2011). De eigenaren van het paard kunnen gecontacteerd worden. Het is dan niet noodzakelijk om de gegevens van de houder te registreren. Dit zal al een deel in de kosten schelen. Jaap Steenbergen van het Shetland Pony Stamboek stelde juist dat het goed zou zijn om alle houders te registeren. Als er iets aan de hand is, is het handig de houder te bereiken. Het is met schapen en geiten ook gelukt, dus moet het voor paarden ook mogelijk zijn. Vereniging Eigen Paard ziet het liefst een registratie van de eigenaar van het paard. Als er een registratie moet komen dan moet dit wel in het voordeel zijn van eigenaar

en paard. Wanneer de eigenaar geregistreerd wordt zou dit voor de eigenaar als eigendomsbewijs gebruikt kunnen worden. Ook is het voor de registratie van meer aanvullende medische gegevens.

Het Merens stamboek loopt al jaren voorop (Merens Stamboek Nederland, onb.). Het werkt met een gele eigendomskaart waardoor deze dus al een bewijs van eigendom hebben. Het stamboek staat open voor eigenaar registratie en roept leden op dit al bij stamboek te doen.

6.3 Publiek (bevolking)

Hoewel er vanuit de niet paardenliefhebbers binnen de bevolking geen duidelijke protesten zijn tegen het houden van paarden zijn er wel mensen die hier een mening over hebben. Een beter georganiseerde paardensector zou een beter beeld kunnen uitstralen naar de bevolking omdat meer gezamenlijke besluiten gemaakt kunnen worden en mensen die zich niet aan de regels houden makkelijker kunnen worden aangesproken. De bevolking die zich niet bezig houden met de paardensport is nog altijd groter dan het aantal paardensporters in Nederland. Het is daarom van belang rekening te houden met hun mening. Als de niet paardensporters in Nederland zouden stemmen tegen het houden van paarden, dan heeft de sector een probleem (Dierenbescherming, 2011).

Houden van paarden

Het publiek hecht belang aan de gezondheid van paarden (Horses, 2013). Paarden moeten op de juiste manier worden gehouden of niet. Paardenwelzijn is belangrijk, dit moet ook naar buiten toe worden aangedragen. Er is sprake van een eliteclub die door de gratie van de massa bestaansrecht heeft. Er zijn mensen die vinden dat sport met paarden niet hoort of geen sport is. Dat paarden überhaupt niet gehouden moeten worden, omdat deze in het wild thuishoren (Wensing, 2009). Het is belangrijk hier rekening mee te houden.

Paardenbelasting

Er zijn mensen die graag zouden zien dat paardenbelasting werd ingevoerd (Cabrera, 2013) (Pauwelussen, 2014) (Horses, 2012). Dit heeft meerdere redenen. Zowel de ergernis van paardenmest op wandelpaden, fietspaden en autowegen als de oneerlijkheid dat voor honden wel betaald moet worden voor honden en niet voor paarden. Ook zijn er mensen van mening dat ruiters zelf moeten opdragen voor de voorzieningen die zij gebruiken, waaronder ruitersporen. Dierwelzijn

Ook mensen die geen paarden houden vinden het paardenwelzijn wel belangrijk (Dierenbescherming, 2011). Door de registratie van een eigenaar of houder is het mogelijk iemand aan te spreken op het welzijn van een dier. Regels zijn ook makkelijker in te voeren en meer controleerbaar als bekend is waar een paard is gestald.

Volksgezondheid

De paardensector is afgelopen jaar negatief in het nieuws geweest door het paardenvleesschandaal (Timmer, 2013). Niet dat de paardensector er iets aan kon doen paardenvlees werd verkocht als rundvlees maar het geeft toch geen positief beeld van de paardensector. Daarnaast werd er ook paardenvlees gevonden dat niet in de voedselketen terecht had mogen komen. Hier is wel wat aan te doen door een betere registratie van medicijngebruik bij paarden en een verbetering van de traceerbaarheid van paarden.

Verpaarding

Niet iedereen is blij met het toenemend aantal paarden in Nederland (Agricola, 2008). Paarden kunnen ook overlast geven. Hierbij kan gedacht worden aan de stank van een paardenmesthoop,

verlichting dat tot 's avonds laat aan staat en een grote schuur of paardenbak die het landschap ontsieren. Als houders geregistreerd worden is het duidelijk waar alle paarden in Nederland zich bevinden. De gemeente kan zijn beleid dan ook beter afstemmen op het aantal paarden in zijn gemeente en de exacte locatie hiervan. In de inrichting van de ruimte kan dan meer rekening worden gehouden mogelijke ontsiering of overlast die het houden van paarden kan opleveren. Ook kan er makkelijker bij stallen gecontroleerd worden of men zich aan de regels houdt. Het probleem lijkt echter nog niet problematisch slechts 22% van de bevolking uit de gemeente Rhenen geeft aan een probleem te hebben met het toenemend aantal paarden in deze regio (De Gelderlander, 2006).

6.4 Dierenbescherming

De Dierenbescherming heeft aangegeven graag een verplichte registratie van paardenhouders of eigenaren te zien (Dierenbescherming, 2011). De onbekendheid over de eigenaar of locatie van een paard zorgt er voor dat dierziektes lastig te bestrijden zijn en dat verwaarlozing en mishandeling moeilijk te controleren is. Het komt regelmatig voor dat de dierenbescherming een paard tegenkomt waarvan het niet duidelijk is wie de eigenaar is. Het is dan ook niet duidelijk wie dan aangesproken of gestraft moet worden. De voorkeur van de Dierenbescherming gaat uit naar de registratie van zowel eigenaar als locatie.

6.5 Overheid

Vanuit de overheid is een voorkeur uitgesproken voor de registratie van de houder en locatie. Dit omdat het de overheid vooral gaat om de strijd tegen dierziektes. Het is hiervoor vooral van belang te weten waar een dier gestald is en gestald is geweest, wie de eigenaar is, is dan minder van belang. De mening van de overheid zal hier niet worden toegelicht aangezien die in vorige hoofdstukken al naar voren is gekomen.

Conclusie

In dit hoofdstuk zal een conclusie worden gegeven over het onderzoek dat in deze scriptie is uitgevoerd. De conclusie zal antwoord geven op de hoofdvraag en de deelvragen die zijn onderzocht.

Het huidige registratie beleid

Momenteel is het vanuit de Europese Unie verplicht om een paard te laten chippen en een paspoort aan te vragen. Deze gegevens moeten vervolgens in een centrale database worden bijgehouden. De gegevens die geregistreerd worden hebben betrekking op uiterlijke kenmerken van het paard en de afstamming. Het is nog niet verplicht om je als eigenaar of houder van een paard te registreren. Ook is het niet verplicht te registreren waar een paard gestald is. Er moeten enkele medische gegevens geregistreerd worden. Deze worden wel geregistreerd in het paspoort maar niet in de database.

Nederland loopt met dit beleid achter op andere landen. In Europa zijn er al een aantal landen waar niet alleen het paard maar ook de eigenaar of houder geregistreerd moet worden. Binnen Nederland loopt de paardensector achter op de veehouderij. Bij al het vee is het al jaren verplicht dat houders zich registreren.

Problemen met het huidige beleid en de mogelijke oplossingen

Er zijn verschillende problemen die opgelost worden wanneer de houder of eigenaar van een paard en de medische gegevens van een paard geregistreerd worden. Zo is het nu onduidelijk hoeveel paarden er in Nederland zijn en waar deze zich bevinden. Het oprichten van één centrale database zou hier voor meer duidelijkheid zorgen. Daarnaast is het op dit moment onduidelijk is wie de eigenaar van een paard is, eigendomsregistratie dat als bewijs van eigendom dient zou dit kunnen oplossen. Een ander probleem is dat medicijngebruik niet duidelijk wordt geregistreerd. Ook wordt het niet geregistreerd wanneer een paard wordt afgekeurd. Hierdoor kunnen zieke paarden worden doorverkocht of geslacht. Wanneer paarden die bepaalde schadelijke medicijnen toegediend hebben gekregen worden geslacht dan vormt dit een risico voor de volksgezondheid. Door de medische gegevens te laten registreren kan dit voorkomen worden. Het grootste probleem dat door de overheid genoemd wordt is dat bij uitbraak van een dierziekte het niet bekend is waar de paarden zich bevinden. Wanneer de houder of de stallingslocatie van het paard geregistreerd wordt kan dit probleem worden voorkomen.

Het registratiebeleid in andere landen

In landen buiten de Europese Unie is de registratie over het algemeen minder ver als binnen de Europese Unie. In de meeste bestaat er geen verplicht registratie systeem. Zowel houders als eigenaren en paarden worden (verplicht) niet geregistreerd. De enige uitzonderingen zijn Zwitserland en West-Australië. In deze landen worden zowel de eigenaar als de houder en de stallingslocatie van het paard geregistreerd. In Zwitserland is chippen en een paspoort aanvragen ook verplicht in Australië nog niet. Binnen de Europese Unie hebben alle paarden een chip en paspoort. Enkele landen verplichten ook al de registratie van houder en/of eigenaar. In Ierland is de registratie van de houder verplicht in Frankrijk wordt de eigenaar geregistreerd en in België wordt de eigenaar geregistreerd en de locatie waar het paard wordt gehouden. In de meeste landen zoals Duitsland, Engeland en Nederland wordt alleen het paard nog geregistreerd. Nederland kan delen van registratiesystemen uit landen overnemen die al wel de houder of eigenaar registreren.

Aanvullende registratie mogelijkheden

Aanvullende gegevens waar binnen Nederland vraag naar is zijn: gegevens van de eigenaar, gegevens van de houder, gegevens over de stallingslocatie, medische gegevens, registratie van erfelijke gebreken en registratie afgekeurde paarden. Deze of een deel van deze gegevens zouden kunnen worden toegevoegd aan de oude databases. Dan blijft echter wel het probleem bestaan dat er veel

databases zijn die door iedere instantie anders en niet even volledig worden bijgehouden. Een andere optie is de nieuwe gegevens in het paspoort te laten vastleggen of op een apart document dat bij het paspoort bewaard moet worden. Het nadeel hiervan is dat de gegevens lastiger op juistheid gecontroleerd kunnen worden en beschikbaar zijn. Dit moet dan dus wel gebeuren in combinatie met registratie in een database. Daarom moet er een nieuwe database worden opgericht voor de nieuwe gegevens. Voordeel hiervan is dat dit meer overzichtelijk is. Het registreren van de eigenaar van een paard heeft de meeste voordelen. Echter worden daarmee niet alle problemen opgelost. Daarom is registratie van de stalling van het paard ook van belang.

Het draagvlak voor een nieuw beleid

Paardenbezitters staan open voor een nieuw registratiebeleid. Registratie van de eigenaar heeft hierbij de voorkeur op registratie van de houder. Ongeveer de helft van de paardenbezitters is voor een registratie van beide. Over het registreren van medische gegevens, afkeuring en erfelijke gebreken zijn de meningen verdeeld. Een deel is van mening dat dit onnodig is en zal leiden tot onverkoopbare paarden. Een ander deel vindt het een voordeel te kunnen controleren of een paard voor aankoop gezond is geweest. Het grootste probleem dat paardenbezitter met de registratie van de eigenaar hebben, is de kans op de invoering van paardenbelasting.

Een verbetering van het imago van de sector

Het publiek (de bevolking) lijkt de toenemende verpaarding geen heel groot probleem te vinden. Wel wordt het oneerlijk/raar gevonden dat van vee en honden de houder wel geregistreerd wordt en dat dit voor paarden niet noodzakelijk is. Ook wordt het als oneerlijk gezien voor honden belasting betaald moet worden en voor paarden niet. Daarnaast maakt men zich zorgen over de veiligheid van het vlees. Het is niet bekend waar geslachte paarden vandaan komen en met welke ziekten en medicijnen deze allemaal in aanraking zijn gekomen. Op dit gebied zou de registratie van de eigenaar en of houder en een betere registratie van het medicijngebruik bij paarden het imago van de sector verbeteren.

Wat moet er gebeuren

Er moet een nieuw registratiesysteem worden opgericht waarbij de eigenaar van een paard en de stallingslocatie worden geregistreerd. Het registreren van de eigenaar heeft vanuit de sector de voorkeur en het registreren van de stallingslocatie is voor de overheid belangrijk in verband de uitbraak van besmettelijke dierziekten. De registratie moet plaatsvinden in één centrale database om zo een volledig en overzichtelijk overzicht te krijgen op alle paarden in Nederland, hun eigenaren en locatie. Het registreren kan het beste plaats vinden via een website om het registreren eenvoudig te houden. De kosten moeten niet te hoog liggen om paardenbezitters tevreden te houden. De bedragen zouden gepasseerd kunnen worden op bedragen in de veehouderij, deze liggen rond de €35 per jaar plus een klein bedrag van een paar euro bij het doorvoeren van wijzigingen in eigendom (hoofdstuk 5.5). Samen met de registratie van de eigenaar en locatie zouden in deze database ook medische gegevens van het paard geregistreerd kunnen worden. In elk geval moet de wachttijd voor het slachten genoteerd worden en opvraagbaar zijn door slachthuizen en wanneer een paard wordt afgekeurd door de verzekering moet dit worden genoteerd zodat deze paarden niet doorverkocht kunnen worden. Deze maatregelen zullen de paardensector een stuk overzichtelijker maken. Het wordt duidelijk hoeveel paarden er in Nederland zijn, waar deze paarden zich bevinden, van wie deze paarden zijn of het veilig is deze paarden te slachten en is het duidelijk als de paarden niet meer geschikt zijn voor verkoop waardoor malafide handel wordt tegengegaan.

Aanbevelingen

Uit de conclusie blijkt dat de voordelen voor het invoeren van de eigendomsregistratie voor paarden, groter zijn dan de nadelen. Ook de paardensector kan zich hierin vinden. Hieronder zullen enkele adviezen worden gegeven over hoe een nieuw registratiesysteem eruit moet komen te zien.

Registratie van eigenaar en het adres van de stalling

Het registreren van de eigenaar van het paard heeft de voorkeur. Dit is voor de paardensector logischer. Paarden staan meestal niet aan huis zoals bij vee en honden. Houders en eigenaren zijn dus vrijwel nooit dezelfde persoon. De eigenaar is verantwoordelijk voor het paard en kan daarom het beste geregistreerd worden. Dit heeft ook de voorkeur van paardenbezitters. Ook vinden paardenbezitters het prettig dat zij bij registratie van de eigenaar dit ook als eigendomsbewijs zouden kunnen gebruiken.

Als alleen de eigenaar geregistreerd wordt is het echter nog niet duidelijk waar paarden zich bevinden. Hierdoor kan nog niet worden ingegrepen bij de uitbraak van een besmettelijke paardenziekte en kunnen gemeenten of overheden geen rekening in hun beleid houden met het aantal paarden in hun gemeente of provincie. Daarom is de registratie van de stallinglocatie van het paard ook belangrijk. Hierbij gaat het vooral om het adres waar het paard staat. De gegevens van de houder zijn hierbij niet noodzakelijk van belang.

Registratie moet verplicht worden

De registratie van de eigenaar moet vanuit de overheid verplicht worden gesteld. Als registratie vrijwillig blijft dan zal het nooit mogelijk zijn om alle paarden geregistreerd te krijgen. Zoals in de VS al duidelijk werd is het niet mogelijk met vrijwillige registratie iedereen geregistreerd te krijgen. Ook in Nederland is het mogelijk om je als eigenaar vrijwillig te laten registreren. Uit de afgenomen enquête blijkt dat hier weinig gebruik van wordt gemaakt.

Registratie in één centrale database

De registratie van de eigenaar en het stallingsadres van een paard moet in één centrale database gebeuren. De gegevens in verschillende databases van stamboeken zetten lost het probleem van onoverzichtelijkheid namelijk niet op. De oude databases kunnen wel (in elk geval voorlopig) behouden blijven. Ook zou het uitgeven van de paspoorten nog bij de huidige instanties kunnen blijven. Het oprichten van de database zal moeten gebeuren door de Sectorraad paarden in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De nieuwe databank kan gekoppeld worden aan de huidige databank van de PVE. Gegevens van de eigenaar en het paard worden dan gekoppeld.

Registratie via een website

Om de registratie voor iedereen eenvoudig en overzichtelijk te houden zou dit via een website moeten gebeuren. Een website zoals de Zwitserse website 'Agate' of de site van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland. Een paardenbezitter kan dan alle informatie over het registreren op de website vinden. Vervolgens kan deze persoon zich registreren en inloggen. Vervolgens moet deze persoon zijn paarden aanmelden. De eerste aanmelding van het paard kan gebeuren door de invoering van het chipnummer en het versturen van een kopie van het paardenpaspoort. Aanmelden van een paard kan dus alleen als deze een chip en paspoort heeft, anders moeten deze eerst nog worden aangevraagd bij een stamboek. Vervolgens moet de eigenaar ook het stallingsadres van het paard online doorgeven. De eigenaar ontvangt dan een bevestiging van inschrijving van één of meerdere paarden in de databank en een registratiecode.

Wanneer een paard wordt verkocht dan moet de nieuwe eigenaar ook een account maken op de website. De nieuwe eigenaar moet de registratiecode van de oude eigenaar opvragen en deze invullen op de website onder vermelding van 'aankoop paard'. Vervolgens krijgt de oude eigenaar een bericht: klopt het dat u paard A heeft verkocht aan persoon B? Wanneer de oude eigenaar dit bericht bevestigd is het paard op naam van de nieuwe eigenaar ingeschreven. Deze moet dan ook het nieuwe stallingsadres van het paard invoeren als het paard wordt verplaatst. Wijzigingen in eigendom en stalling zouden binnen drie dagen doorgegeven moeten worden.

Kosten beperkt houden

Het grootste probleem dat paardenbezitters hebben met een nieuw registratiesysteem zijn de extra kosten die zij hiervoor moeten maken. Het is daarom van belang dat de kosten van de registratie niet te hoog liggen. Paardenbezitters zijn bang dat kosten niet blijven bij registratiekosten maar dat zij ook paardenbelasting en/of buitenrit belasting moeten gaan betalen.

Betaling zou zoals bij de website van 'Agate' ongeveer €35 kunnen zijn voor het aanmelden van een nieuw paard en €5 voor het wijzigen van eigendom. Een andere optie is dat er jaarlijks een bepaald bedrag betaald moet worden. Voor iemand met veel paarden zou dit bedrag dan hoger moeten liggen dan voor iemand met maar één of twee paarden. Zo betalen houders van runderen €35 euro per jaar. Dit bedrag is voldoende voor het bekostigen van de Identificatie en Registratie databank voor runderen. Voor paarden zou dit dus ook mogelijk moeten zijn.

Een derde optie zou zijn om jaarlijks een wat hoger bedrag te betalen (dat afhangt van het aantal paarden dat iemand bezit) dit bedrag zal dan niet alleen voor de Identificatie en Registratiekosten bedoeld zijn maar ook gelijk een kleine heffing voor het houden van een paard. Hiervan kunnen dan de ruitersporen en andere uitgaven voor paarden bekostigd worden. Er hoeft dan geen paardenbelasting of buitenrit belasting meer te komen. Dit bedrag moet wel lager liggen als de bedragen die men in Duitsland willen invoeren of al hebben ingevoerd en die per paard een paar honderd euro per jaar bedragen. Hier is veel protest tegen.

Op lange termijn wordt bewijs van inschrijving een eigendomsbewijs

Op lange termijn zou het registratiebewijs een bewijs van eigendom kunnen worden. Nu de database nog moet worden opgericht en er nog geen paarden in de database staan kan dit nog niet. Paarden moeten nog worden aangemeld in de database en mogelijk wordt hier misbruik van gemaakt door een paard op naam te zetten die van een andere eigenaar is. Na de eerste verkoop of nadat een paard enkele jaren op naam van een bepaalde eigenaar heeft gestaan zonder dat iemand protest heeft ingediend, dan zou dit wel kunnen. Uit de enquête is gebleken dat paardenbezitters graag een bewijs van eigendom zouden willen hebben.

Registratie van medische gegevens

Een andere aanbeveling is de registratie van medicijnen uit te breiden naar registratie in de database door dierenartsen. In dit geval kunnen slachthuizen bij de database navragen of een paard bestemd is voor de slacht. Dit zou de volksgezondheid en het imago van de paardensector verbeteren.

Wanneer een paard wordt afgekeurd zou dit verplicht in de database en in het paspoort gezet moeten worden door de verzekering, deze paarden kunnen dan niet meer als gezond worden door verhandeld, omdat de nieuwe eigenaar in de database kan zien dat het paard is afgekeurd.

Discussie

Uit deze scriptie blijkt dat het aan te raden is dat er een nieuwe database wordt opgericht waarin nieuwe gegevens over de eigenaar, locatie en medische gesteldheid van een paard worden vastgelegd. Wat in deze scriptie echter nog niet onderzocht is, is welk computersysteem geschikt is voor een dergelijke registratie. Dit moet nog wel worden onderzocht voor het registratiesysteem kan worden opgezet. Ook moeten alle paardenbezitters bereikt worden en worden ingelicht. De voordelen van registratie moeten duidelijk gemaakt worden. Dit kan gebeuren via media, paardenbladen en internet. Ook de KNHS zou hierin een rol kunnen spelen omdat deze een groot ledenaantal hebben. Daarnaast zouden alle stamboekorganisaties hun leden kunnen inlichten.

Er zou nog contact opgenomen kunnen worden met de overheid in België en met de Belgische Confederatie van het paard of met de Zwitserse overheid en databank 'Agate', om te kijken en te informeren hoe deze een dergelijk systeem hebben opgezet.

De database zou later nog aangevuld kunnen worden met gegevens over het medisch verleden van het paard, eventuele erfelijke gebreken en DNA kenmerken. Hiervoor zal echter eerst nog verder onderzocht moeten worden wat de mogelijkheden zijn en in hoeverre dit gewenst is. Uit de enquête bleken de meningen over dit onderwerp erg verdeeld te zijn.

In de toekomst zou er over na gedacht kunnen worden om de paspoort uitgave niet meer via de stamboeken te laten verlopen. De paspoorten zouden kunnen worden uitgegeven door de organisatie die ook de registratie van de eigenaar en het paard regelt. Hierdoor hoeven paardenhouders voor registratie nog maar bij één instelling te zijn. Bovendien zijn de kosten dan voor iedereen hetzelfde en worden de gegevens van paarden ook niet meer in aparte databases bewaard. Dit zou echter wel een groot verlies van inkomen betekenen voor de stamboekorganisaties. Het uitgeven van paspoorten is één van hun belangrijkste taken. Hier zal dus eerst verder naar gekeken moeten worden.

De resultaten uit het onderzoek lijken overeen te komen met literatuurstudie. Wanneer wordt gekeken naar het onderzoek vanuit de Sectorraad paarden over de mening van paardenbezitters over de invoering van eigendomsregistratie, blijkt dat dit overeenkomt met de resultaten uit de enquête. Ook de genoemde voor en nadelen van een dergelijk systeem zijn bij alle bronnen vrijwel gelijk. Dit kwam niet overeen met wat ik zelf van te voren had verwacht. Op verschillende forums waren vooral negatieve reacties op de invoering van het registratiesysteem van houders of eigenaren. Het onderzoek uit de scriptie met 61 respondenten is ook niet helemaal representatief voor de gehele sector maar aangezien van de respondenten bijna 100% voor de invoering van het registratiesysteem is, is het wel waarschijnlijk dat inderdaad de meerderheid binnen de paardensector voor de invoering is. Zelf ben ik er van overtuigd dat een registratiesysteem van de eigenaar er in ieder geval aan komt in de komende jaren. Persoonlijk gaat mijn voorkeur dan ook uit naar de registratie van de eigenaar van het paard. Het registreren van de houder vind ik minder belangrijk, omdat deze niet verantwoordelijk is voor het paard.

Bronvermelding

Wetenschappelijke bronnen

Agricola, H.; Wielen, van der P.; Kistenka, F (2008) Paardenhouderij en landschap hoe pakken gemeenten het op?, Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 172

Bruinsma, L.; Ding, V. (2010) Security of Horse Animal Identification & Registration in The Netherlands, Universiteit van Amsterdam <http://www.delaat.net/rp/2009-2010/p15/report.pdf>

Bondt, N.; Bergevoet, R.; Bokma-Bakker, M. (2009) Registratie antibioticagebruik, Vijf private initiatieven nader bekeken, LEI Wageningen UR, Den Haag, Rapport 2009-065

Dodman, N., Blondeau, N., Marini, A. (2010) Association of phenylbutazone usage with horses bought for slaughter, *Elsivier, Food and Chemical Toxicology* 48 (2010) 1270–1274

Greene, J. L. (2010) Animal identification and Traceability: Overview and Issues, Congressional Research Service

Mourits, M.C.M.; Saatkamp, H.W. (2010) Kostenberekening van een uitbraak met Afrikaanse paardenpest in Nederland, Wageningen Universiteit

Vlad, M.; Parvulet, R.A.; Vlad, M.S. (2012) A Survey of Livestock Identification Systems, University of Bucharest,

Vos, de C.J.; Hoek, C.A.; Nodelijk, G. (2012) Risk of introducing African horse sickness virus into the Netherlands by international equine movements, *Elsevier*, Volume 106, Issue 2.

Weerd, de M, Oldenbroek, J.K. (2010) Het paard in Nederland, Wageningen Universiteit, CGN rapport 17, pagina 19 t/m 20, <http://edepot.wur.nl/143551>

Overige Bronnen

Animal and Plant Health Inspection Service (2014) Animal Disease Traceability, United States Department of Agriculture,
http://www.aphis.usda.gov/wps/portal/aphis/ourfocus/animalhealth?1dmy&urile=wcm%3apath%3a%2FAPHIS_Content_Library%2FSA_Our_Focus%2FSA_Animal_Health%2FSA_Traceability%2F

Belgische Confederatie van het Paard (2014) Identificatie 2014,
<http://www.cbc-bcp.be/nl/>

(Bleker, H. 2011) Dierenwelzijn, BRIEF VAN DE STAATSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE, kamerstuk nr. 511, overheid.nl

Boerderij.nl (2013) PvdA wil invoering kentekenplaat trekker,
<http://www.boerderij.nl/Home/Nieuws/2013/2/PvdA-wil-invoering-kentekenplaat-trekker-1174678W/>

Cabrera, N.R. (2013) Stelling: Paardenbelasting de oplossing tegen overlast, Dictbij.nl,
<http://www.dichtbij.nl/voorne-putten/regionaal-nieuws/artikel/2965413/stelling-paardenbelasting-de-oplossing-tegen-overlast.aspx>

De Gelderlander (2006) Bevolking heeft niets tegen verpaarding,
<http://www.gelderlander.nl/regio/arnhem-e-o/arnhem/bevolking-heeft-niets-tegen-verpaarding-1.2451059>

Dekker, H. (2008) Handel in afgekeurde Paarden, Dier Winter 2008, Dierenbescherming, pagina 15,
<http://jure.nl/ecli.nl:rbarn:2012:bv6140>

Department of Agriculture and Food (2014) Livestock ownership identification and movement Western Australia, <https://www.agric.wa.gov.au/livestock-movement-identification/livestock-ownership-identification-and-movement-western-australia>

De Rechtspraak (2008) ECLI:NL:RBROE:2008:BG6972, zaaknummer: 89948 / KG ZA 08-233, Rechtbank Roermond, <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBROE:2008:BG6972&keyword=eigendom+paard>

De Rechtspraak (2010) uitspraak ECLI:NL:RBARN:2009:BK8812, Rechtbank Arnhem <http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBARN:2009:BK8812&keyword=eigendom+paard>

Deutsche Reiterliche Vereinigung (2013) Pferdesteuer, Keine Pferdesteuer in Deutschland, <http://www.pferd-aktuell.de/pferdesteuer/pferdesteuer>

Die Presse (2014) Proteste: Neuer Widerstand gegen Pferdesteuer, http://diepresse.com/home/politik/eu/1554419/Proteste_Neuer-Widerstand-gegen-Pferdesteuer

Dierenbescherming (2009) Paarden sector niet in beweging te krijgen, <http://www.dierenbescherming.nl/nieuws/2270>

Dierenbescherming (2010) Aantekening in paspoort afgekeurde paarden is de eerste stap, <http://www.dierenbescherming.nl/nieuws/2444>

Dierenbescherming (2011) Dierenbescherming blij met verplichte registratie paardenhouders <http://www.dierenbescherming.nl/nieuws/2790>

Dierenbescherming (2011) Het is verboden paarden te houden tenzij., <http://www.eigenpaard.nl/Portals/18/PDF/Dier%204%20paarden%20-%20Dierenbescherming.pdf>

Dijk, C. (2013) politie zoekt eigenaar paarden, Hoefslag, <http://www.dehoefslag.nl/laatste-nieuws/algemeen/politie-zoekt-eigenaar-paarden.html>

Dorlo, C. (2012) vlees van zieke paarden wordt toch verkocht, Metro, <http://www.metronieuws.nl/nieuws/vlees-van-zieke-paarden-wordt-toch-verkocht/SrZlhh!bvDntVH3qFfK2/>

EenVandaag (2014) Paardenvleesschandaal: een overzicht, EenVandaag, http://www.eenvandaag.nl/binnenland/49003/paardenvleesschandaal_een_overzicht

Eur-lex (2008) De toegang tot het recht van de Europese Unie, Verordening (EG) nr. 504/2008 van de Commissie van 6 juni 2008 ter uitvoering van de Richtlijnen 90/426/EEG en 90/427/EEG wat betreft methoden voor de identificatie van paardachtigen, Europese Commissie

European Commission (2014) Intra-Union Trade in and Imports of Equine Animals, http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/equine/index_en.htm

Hageman, M. (2009) Het hoe en waarom van I&R, In de Strengen, Uitgave 13, Pagina 54 t/m 57
Hippo Zorg BV. (2014) Blijvende ongeschiktheid van uw paard, <http://www.hippozorg.nl/Aanvullendeinformatie/Vergoedingvanschade/Blijvendeongeschiktheid/tabid/138/language/nl-NL/Default.aspx>

Hoek, A.; Swanenburg, M.; Nodelijk, G.; e.a. (2010) Gegevensverzameling voor beoordeling insleeproutes van Afrikaanse paardenpest in Nederland: een kwalitatieve risicoanalyse, Universiteit Wageningen, <http://edepot.wur.nl/262090>

Horses, (2010) We lopen het risico op vele miljoenen schade, <http://www.horses.nl/opinie/10-12-11-we-lopen-het-risico-op-vele-miljoenen-schade/>

- Horses (2012) Wat is er mis mee om paardenbelasting te betalen?,
<http://www.horses.nl/infos/wat-is-er-mis-mee-om-paardenbelasting-te-betalen/>
- Horses (2013) Zorgen over invloed social media op publieke opinie over paardensport,
<http://www.horses.nl/sport/zorgen-over-invloed-social-media-op-publieke-opinie-over-paardensport/>
- Joosten M. (2014) Eigendomsregistratie van paarden, <http://www.deraadgevers.nl/?page=17790610>
- Jure (2012) Uitspraak ECLI:NL:RBBRE:2012:BW3323, LJN BW3323, Rechtbank Breda, 684671 cv 11-6725,
<http://jure.nl/ecli:nl:rbbre:2012:bw3323>
- Kampman, I. (2014) DNA analyse als extra Selectietool, In de Strengen 19, KWPN, pagina 16/17,
<http://www.kwpn.nl/wp-content/uploads/2014/01/2013-19-DNA-analyse-als-extra-selectietool.pdf>
- Kampman, I. (2014) OC als springplank voor sportkenmerken, In de Strengen 21, KWPN, pagina 16/17, <http://www.kwpn.nl/wp-content/uploads/2014/01/2013-21-OC-als-springplank-voor-sportkenmerken.pdf>
- Kiljan, M. (2012) Eigenaar Shetlanders uit Emmen gezocht, Hoefslag
<http://www.dehoefslag.nl/laatste-nieuws/eigenaar-shetlanders-emmen-gezocht-foto.html>
- Kiljan, M. (2013) Geen paardenbelasting Schlangenbad, Hoefslag,
<http://www.dehoefslag.nl/laatste-nieuws/algemeen/geen-paardenbelasting-schlangenbad.html>
- KWPN (2014) Genoomselectie, <http://www.kwpn.nl/genoomselectie/>
- Land, van 't M. (2009) Registratie paarden en eigenaren een gevoelig thema, Levende Have,
<http://www.levendehave.nl/nieuws/verburg-sector-moet-registratie-paarden-zelf-regelen>
- Land, van 't H. (2010) Sector moet registratie paarden zelf regelen, Levende Have
<http://www.levendehave.nl/nieuws/verburg-sector-moet-registratie-paarden-zelf-regelen>
- Land, van 't H. (2010) Sectorraad Paarden: betere I&R geeft betere EIA bestrijding
<http://www.levendehave.nl/nieuws/sectorraad-paarden-betere-i-r-geeft-betere-eia-bestrijding>
- Les Amis du Cheval D'Asnières (2012) Inscrire votre cheval, <http://www.cheval-asnieres.ffe.com/?cs=ec7e8c684b186d72bc7b973145a973f9d4d5465b4d9bd728f5d4ef6edaf0c630>
- Les Haras Nationaux (2014) <http://www.haras-nationaux.fr/>
- Levendehave (2009) Plan in de maak voor registratie eigenaren paarden,
<http://www.levendehave.nl/nieuws/plan-de-maak-registratie-eigenaren-paarden>
- Levende Have (2009) Sectorraad optimistisch over draagvlak registratie paarden
<http://www.levendehave.nl/nieuws/sectorraad-optimistisch-over-draagvlak-registratie-paarden>
- Livestock Health and Pest Authorities, Property Identification Codes, Ireland,
<http://www.lhpa.org.au/identifying-and-tracing-livestock/property-identification-codes/faghorse-owners>
- Margot Hageman (2009) Het hoe en waarom van I&R, Identificatie en Registratie, In de Strengen, KWPN, pagina 53-57
- Merens Stamboek Nederland (datum onbekend) Correcte registratie paarden op naam,
<http://www.merensstamboek.nl/index.php/8-nieuws/45-correcte-registratie-paarden-op-naam>
- Misérus, M. (2010) Toppaard Totilas voor recordprijs naar Duitsland, Volkskrant

<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2698/Sport/article/detail/1033289/2010/10/14/Toppaard-Totilas-voor-recordprijs-naar-Duitsland.dhtml>

Nederlands Hippiisch Kenniscentrum (2011) Erfelijkheid meest gewenste kennis binnen fokkerij,
http://www.nhk.nl/ruiter_1166.php

Nederlands Hippiisch Kennis Centrum (2011) Verplichtidentificatie en registratie systeem voor paarden,
http://www.nhk.nl/index_1873.php

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (2013) Identificatie en Registratie, Ministerie van Economische Zaken,
<http://www.nvwa.nl/onderwerpen/regels-voor-ondernemers-dier/dossier/identificatie-en-registratie-i-r>

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (2013) Advies van de directeur bureau Risicobeoordeling& onderzoekprogrammering aan de minister van VWS en staatssecretaris van EZ, Advies BuRO, Utrecht,

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (2014) Honden en Katten, Identificatie en Registratie,
<https://www.vwa.nl/onderwerpen/regels-voor-ondernemers-dier/dossier/honden-en-katten1/identificatie-en-registratie>

Nieuws.nl (2013) Dijkssma wil alternatief voor paardenpaspoort,
<http://www.nieuws.nl/binnenland/20130312/Dijkssma-wil-alternatief-voor-paardenpaspoort>

NOS (2014) Afgekeurd Frans paardenvlees in NL, <http://nos.nl/artikel/597120-afgekeurd-frans-paardenvlees-in-nl.html>

Pauwelussen, W. (2014) Moet er geen paardenbelasting komen? Beijum Nieuws,
<http://beijumnieuws.blogspot.nl/2014/04/moet-er-geen-paardenbelasting-komen.html>

Portocarero, C.(2010) Identificatie en registratie van paarden, Vereniging Eigen Paard
<http://www.eigenpaard.nl/paard-registreren.aspx?language=nl-NL>

Postkantoor (2014) kenteken overschrijven,
<http://www.postkantoor.nl/meer-info/kenteken-overschrijven.html>

Productschap Vee, Vlees en Eieren (2013), Paardenpaspoort, <http://www.nl-paardenpaspoort.nl/>

Rijksdienst voor ondernemend Nederland (2014) dieren,
<http://www.hetInVloket.nl/onderwerpen/registratie/dossiers/dossier/dieren>

Rijksoverheid (2014) Uit welke delen bestaat een kentekenbewijs?,
<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/auto/vraag-en-antwoord/uit-welke-delen-bestaat-een-kentekenbewijs.html>

Schelstraete, L. (2012) hoe is het eigendom van een paard aantoonbaar? Horses,
<http://www.horses.nl/artikelen/hoe-is-het-eigendom-van-een-paard-aantoonbaar/>

Schweizerische Eidgenossenschaft (2014) Equiden Registrierung,
<https://www.agate.ch/portal/web/agate/equiden>

Sectorraad paarden (2010) Notitie ten aanzien van de discussie over Identificatie & Registratie (I&R)
<http://www.sectorraadpaarden.nl/uploads/bijlage-3.pdf>

Sectorraad Paarden (2011) Agenda \$Infectieuze Ziekten Paard,
<http://www.sectorraadpaarden.nl/uploads/agenda-infectieuze-ziekten-paard-def-nov-20111104.pdf>

Stegen.net (2013) Nederlandse Paardenexport laat mooie cijfers zien,
<http://www.stegen.net/wordpress/2013/11/nederlandse-paardenexport-laat-mooie-cijfers-zien>

Tierwelt (2013) Tierverkehrsdatenbank, Pferde bis November Registrieren,
www.tierwelt.ch/?rub=4487&id=36616

Telegraaf (2014) Rabobank vangt €8,6 miljoen voor London,
http://www.telegraaf.nl/dft/nieuws_dft/22479523/_Rabobank_vangt_8_6_miljoen_voor_Olympisch_paard_London_.html

Timmer, S. (2013) Veiligheid Nederlands paardenvlees niet te garanderen, EenVandaag, www.eenvandaag.nl

United States Department of Agriculture (2006) National Animal Identification System (NAIS), A User Guide,
<http://www.aphis.usda.gov/traceability/downloads/NAIS-UserGuide.pdf>

Vereniging eigen paard (2009) Identificatie en registratie,
http://www.eigenpaard.nl/Portals/18/PDF/HS22_VEP3_artikel_IR.pdf

Vereniging Eigen Paard (2010) Identificatie en Registratie paardenhouderij in de maak,
<http://www.eigenpaard.nl/nieuwsartikelen.aspx?articleType=ArticleView&articleId=709>

Vereniging eigen paard (2014) Eigendom bij diefstal, <http://eigenpaard.nl/eigendom-bij-diefstal.aspx>

Vlaamse Confederatie van het Paard (2014) Memorandum beleid paardensector,
<http://www.vlacopaard.be/images/stories/pdf/memorandum2014.pdf>

Weerd M. de; Oldenbroek J.K. (2010) Het paard in Nederland, Universiteit van Wageningen, GN Rapport 17,
pagina 20, <http://edepot.wur.nl/143551>

Weezel, van T.G. (2012) Nederlands paard is goudhaantje van de Spelen, Volkskrant,
<http://www.volkskrant.nl/vk/nl/7247/Olympische-Spelen/article/detail/3299187/2012/08/10/Nederlands-paard-is-goudhaantje-van-de-Spelen.dhtml>

Wensing, S. (2009) Publieke opinie, De Paardenkrant,
http://www.horses.nl/opinie/s-wensing-_09-11-27-_publieke-opinie/

Zaagsma, F. (2014) Ruzie om dressuurpaard duurt voort, Haarlems Dagblad,
<http://www.haarlemsdagblad.nl/regionaal/haarlemmermeer/article27153079.ece>

Bijlage 1: Schriftelijke rapportage – checklist

Naam: Mariska Oostland
Titel verslag: Een vernieuwd registratiesysteem voor paarden. Afstudeerscriptie
Klas: Afstudeerfase Hippische Bedrijfskunde
Datum: 03-11-2014

! Onderdelen met een * aangegeven zijn de zogenaamde **killing points**. Zijn er **meer** dan vijf killing points aangekruist, dan moet het verslag op **alle** onvoldoende onderdelen worden verbeterd en opnieuw **met** de oude versie worden ingeleverd.

Student	Docent	O	V
1. Rapport			
☐ *rapport is ingebonden			
2. Voorblad			
☐ aantrekkelijke layout (foto, illustratie)			
☐ auteur(s) (alfabetisch)			
3. Titelpagina			
☐ titel is specifiek			
☐ ondertitel is duidelijk			
☐ auteur(s) (alfabetisch)			
☐ plaats, datum			
☐ Opdrachtgever			
4. Voorwoord			
☐ bevat aanleiding tot het schrijven van het verslag			
☐ bedankjes			
5. Inhoudsopgave			
☐ *alle onderdelen van het verslag (6-11, paragrafen, subparagrafen) zijn vermeld en genummerd			
☐ *paginaverwijzing is correct			
☐ inhoudsopgave is overzichtelijk			
6. Samenvatting (indien van toepassing)			
☐ *samenvatting is verkorte versie van gehele verslag/opdracht en bevat geen persoonlijke mening			
☐ samenvatting is gestructureerd (inleiding, kern, slot, alinea-indeling, subkopjes, signaalwoorden)			
☐ samenvatting is zakelijk geschreven			
7. Inleiding			
☐ *inleiding nodigt uit tot lezen (blikvanger)			
☐ *probleemstelling/ onderzoeksvraag is duidelijk en specifiek			
☐ *doelstelling is duidelijk en specifiek			
☐ *methode informatievergaring/ aanpak onderzoek is vermeld			

- *opbouw verslag (korte inhoud *per* hfdst.) wordt aangegeven

8. Kern: opbouw hoofdstukken, paragrafen

- *hoofdstukken, paragrafen en subparagrafen zijn genummerd en duidelijk verschillend in opmaak
 - hoofdstukken en (sub)paragrafen hebben passende titel
 - hoofdstuk beslaat minimaal 2 pagina's
 - nieuw hoofdstuk begint op nieuwe pagina
 - *hoofdstukken worden duidelijk ingeleid
 - nieuwe alinea wordt duidelijk weergegeven met witregel
 - zinnen lopen door (geen ENTER binnen alinea)
 - *figuren en tabellen zijn (door)genummerd
 - *figuren en tabellen hebben passende titel
 - *in tekst wordt verwezen naar figuren/tabellen
 - *pagina's zijn genummerd en hebben aantrekkelijke opmaak
 - *hoofdstukken bevatten geen plagiaat (zie toelichting z.o.z.)

Nederlands taalgebruik

- *grammatica/spelling¹ volgens criterium
 - geschikt vocabulaire is gebruikt (geen jargon)
 - juiste interpunctie is toegepast
 - *verslag bevat geen spreektaal, is zakelijk geschreven
 - *hoofdstukken (de kern) bevatten WEINIG TOT GEEN persoonlijke voornaamwoorden (bijvoorbeeld: ik, wij)
 - *zinnen zijn volledig, geen telegramstijl

9. Conclusies en aanbevelingen

- *conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd op argumentatie uit de hoofdstukken
 - kort en bondig
 - bevatten geen nieuwe informatie

10. Literatuurlijst

- *literatuurlijst is opgesteld volgens officiële richtlijnen
 - *literatuurlijst is volledig (alle bronnen worden vermeld)

11. Bijlagen

- *bijlagen zijn genummerd
 - *bijlagen hebben passende titel
 - *in de kern wordt naar elke bijlage specifiek verwezen
 - bijlage bevat geen eigen analyse (eigen woorden)

12. Bronnen

- *ALLE bronnen die in literatuurlijst zijn opgenomen, worden in de tekst vermeld d.m.v. noten, citaten en voetnoten
 - *citaten zijn niet langer dan 3 zinnen
 - bronnen ondersteunen argumenten/feiten (eigen tekst)
 - bronnen worden op juiste plaats in de tekst weergegeven

¹ Willekeurig gekozen pagina bevat niet meer dan 3 grammaticale, spel- en

Bijlage 2: Enquête Resultaten

Meerkeuzevragen

Ik ben in het bezit van:

Één paard		27 (44.26 %)
Meerdere paarden		29 (47.54 %)
Ik heb een verzorgpaard		5 (8.2 %)
		n = 61 # 61

Wat is uw leeftijdscategorie?

0-25		33 (54.1 %)
25-40		16 (26.23 %)
40-65		12 (19.67 %)
65+		0 (0 %)
		n = 61 # 61

Bent u bekend met het huidige registratiesysteem van paarden? (identificati...

Ja		57 (93.44 %)
Nee		4 (6.56 %)
		n = 61 # 61

Is uw paard gechipt?

Ja		58 (95.08 %)
Nee		0 (0 %)
Onbekend		3 (4.92 %)
		n = 61 # 61

Heeft uw paard een paspoort?

Ja		60 (98.36 %)
Nee		0 (0 %)
Onbekend		1 (1.64 %)
		n = 61 # 61

Heeft u het paspoort van uw paard(en) op naam laten zetten?

Ja		28 (45.9 %)
Nee		27 (44.26 %)
Bij deel van mijn paarden		3 (4.92 %)
Ik weet niet wat dit inhoud		3 (4.92 %)
		n = 61 # 61

Als u bovenstaande vraag met nee hebt beantwoord, wat is hiervoor dan de re...

Vanwege de kosten		14 (48.28 %)
Geen tijd of geen zin		6 (20.69 %)

Het is niet verplicht		12 (41.38 %)
Ik weet niet dat het kan of hoe dat moet		6 (20.69 %)
Ik wil niet getraceerd worden		0 (0 %)

n = 29
38

De overheid roep al jaren lang het registratiesysteem voor paarden te wille...

Ja		29 (48.33 %)
Nee		31 (51.67 %)

n = 60
60

Wat vindt u van een vernieuwd registratiesysteem waarbij de eigenaar en/of ...

Voor		51 (83.61 %)
Tegen		5 (8.2 %)
Geen mening		5 (8.2 %)

n = 61
61

Waar gaat uw voorkeur naar uit, registratie van houder of eigenaar?

Eigenaar		28 (45.9 %)
Houder		5 (8.2 %)
Beide		26 (42.62 %)
Geen mening		2 (3.28 %)

n = 61
61

Vink aan met welke stellingen u het eens bent.

Het r...		
Er sneller en beter kan worden ingegrepen bij een uitbraak van een besmettelijke dierziekte.		32 (52.46 %)
Er meer duidelijkheid komt over de herkomst van paardenvlees		18 (29.51 %)
Malafide paardenhandel op deze manier wordt tegengegaan.		37 (60.66 %)
De eigenaar van het paard heeft dan een bewijs van eigendom.		49 (80.33 %)
Er duidelijkheid komt over het aantal paarden in Nederland.		22 (36.07 %)
Er zijn geen voordelen		2 (3.28 %)

n = 61
160

Vink aan met welke stelling u het eens bent.

Het re...

Er dan een grote kans is op de invoering van paardenbelasting		34 (57.63 %)
Er kosten verbonden zijn aan de registratie		29 (49.15 %)
Er veel meer controle mogelijk is op de handel van paarden (bijvoorbeeld op de betaling belasting)		6 (10.17 %)
Ik geen behoefde heb aan de uitbreiding van regels en de controle op regels (bijvoorbeeld met betrekking tot welzijn en stalling)		14 (23.73 %)
Het een inbreuk op de privacy is dat alles geregistreerd moet worden.		13 (22.03 %)
Het gaat toch niet lukken om alle paarden in Nederland geregistreerd te krijgen.		18 (30.51 %)
Er zijn geen nadelen		7 (11.86 %)

n = 59
121

Wanneer de houder of eigenaar geregistreerd gaat worden welk systeem zou u ...

A: Registratie van de eigenaar of houder in het paardenpaspoort		18 (29.51 %)
B: Registratie van de eigenaar of houder in een speciale database		21 (34.43 %)
C: Registratie van de eigenaar of houder op een apart document dat een aanvulling vormt op het paardenpaspoort.		22 (36.07 %)

n = 61
61

Wat zou u er van vinden als erfelijke gebreken van een paard in de database...

Voor		36 (59.02 %)
------	---	--------------

Tegen		18 (29.51 %)
Geen mening		7 (11.48 %)
		n = 61 # 61

Wat vindt u er van dat het in de database of in het paspoort wordt vastgele...

Voor		32 (52.46 %)
Tegen		20 (32.79 %)
Geen mening		9 (14.75 %)
		n = 61 # 61

Vindt u het nodig dat er meer medische gegevens van het paard door de diere...

Voor		32 (52.46 %)
Tegen		14 (22.95 %)
Geen mening		15 (24.59 %)
		n = 61 # 61

Bijlage 3:

Toestemmingsformulier tot opname en beschikbaarstelling afstudeerwerkstukken in repository

Je staat op het punt je afstudeerwerkstuk in te leveren. Je hebt daarbij misschien wel dankbaar gebruik gemaakt van afstudeerwerkstukken van je voorgangers. Ook jouw afstudeerwerkstuk kan van belang zijn voor volgende afstudeerders of misschien wel voor jouw (inter)nationale vakgebied. Daarom willen we jouw product opnemen in een databank die full tekst toegang biedt aan derden. Daarvoor hebben we wel jouw toestemming als auteur nodig.

CAH Vilentum heeft een digitale kennisbank (repository) waarin CAH Vilentum afstudeerwerkstukken die door studenten in het kader van hun studie aan de Hogeschool hebben geschreven, toegankelijk worden gemaakt voor derden. Hierdoor wordt het proces van creatie, verwerving en deling van kennis binnen het onderwijs mogelijk gemaakt en ondersteund.

De in de kennisbank opgenomen afstudeerwerkstukken zullen gedurende minimaal zeven jaar in de kennisbank worden opgenomen en toegankelijk worden gemaakt voor potentiële gebruikers binnen en buiten CAH Vilentum. Om opname en beschikbaarstelling mogelijk te maken dient dit Toestemmingsformulier.

Door opname en beschikbaarstelling in de digitale kennisbank wordt het auteursrecht niet overgedragen. Daarom kan de student zijn of haar toestemming tot het beschikbaar stellen van zijn afstudeerwerkstuk intrekken.

Rechten en plichten student

De student verleent aan CAH Vilentum kosteloos de niet-exclusieve toestemming om zijn afstudeerwerkstuk op te nemen in de digitale kennisbank en om dit afstudeerwerkstuk beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten CAH Vilentum. Hierdoor mogen gebruikers het afstudeerwerkstuk geheel of gedeeltelijk kopiëren en bewerken. Gebruikers mogen dit alleen doen en de resultaten publiceren indien dit gebeurt voor eigen studie en/of onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en onder de vermelding van de naam van de student en de vindplaats van het afstudeerwerkstuk.

Afstudeerwerkstukken die als vertrouwelijk moeten worden beschouwd, worden niet opgenomen in de repository.

De toestemming om de afstudeerwerkstuk aan derden beschikbaar te stellen gaat in per onderstaande datum.

De student geeft CAH Vilentum het recht de toegankelijkheid van het afstudeerwerkstuk te wijzigen en te beperken indien daar zwaarwegende redenen voor bestaan.

De student verklaart dat de stage biedende organisatie dan wel de opdrachtgever van het afstudeerwerkstuk geen bezwaar heeft tegen opname en beschikbaarstelling van het afstudeerwerkstuk in de repository.

Verder verklaart de student dat hij of zij toestemming heeft van de rechthebbende van materiaal dat de student niet zelf gemaakt heeft om dit materiaal als onderdeel van de afstudeerwerkstuk op te nemen in de digitale kennisbank en aan derden binnen en buiten CAH Vilentum beschikbaar te stellen.

De student geeft CAH Vilentum het recht het afstudeerwerkstuk op te nemen in de digitale kennisbank en ter beschikking te stellen voor een periode van minimaal zeven jaar.

Rechten en plichten Hogeschool

De door de student verleende niet-exclusieve toestemming geeft CAH Vilentum het recht het afstudeerwerkstuk aan gebruikers binnen en buiten CAH Vilentum beschikbaar te stellen.

CAH Vilentum mag verder het afstudeerwerkstuk voor gebruikers binnen en buiten CAH Vilentum vrij toegankelijk maken voor een gebruiker van de digitale kennisbank en mag deze gebruiker toestemming geven om het afstudeerwerkstuk te kopiëren en te bewerken. Gebruikers mogen dit alleen doen en de resultaten publiceren indien dit gebeurt voor eigen studie en/of onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en onder de vermelding van de naam van de student en de vindplaats van het afstudeerwerkstuk.

CAH Vilentum zal ervoor zorgen dat vermeld wordt wie de schrijver is van het afstudeerwerkstuk waarbij zij tevens aangeeft dat bij gebruik van het afstudeerwerkstuk de herkomst hiervan duidelijk vermeld moet worden. CAH Vilentum zal duidelijk maken dat voor ieder commercieel gebruik van het afstudeerwerkstuk toestemming van de student nodig is.

CAH Vilentum heeft het recht de toegankelijkheid van het afstudeerwerkstuk te wijzigen en te beperken indien daar zwaarwegende redenen voor bestaan.

Rechten en plichten gebruiker

Door dit Toestemmingsformulier mag een gebruiker van de digitale kennisbank het afstudeerwerkstuk geheel of gedeeltelijk kopiëren en/of geheel of gedeeltelijk bewerken. Gebruikers mogen dit alleen doen en de resultaten publiceren indien dit gebeurt voor eigen studie en/of onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en onder de vermelding van de naam van de student en de vindplaats van het afstudeerwerkstuk.

Toestemming:

Ik : ...Mariska Oostland.....

- ☒ geef toestemming voor opname van mijn afstudeerwerkstuk in repository
☐ geef geen toestemming voor opname in repository. In dit geval wordt alleen intern gearchiveerd voor accreditatie doeleinden

Datum03-11-2014.....

Opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness.....

MajorHippische Bedrijfskunde.....

Meer informatie over het auteursrecht is te lezen op <http://www.surffoundation.nl/DiRECT>